

No. J 22.

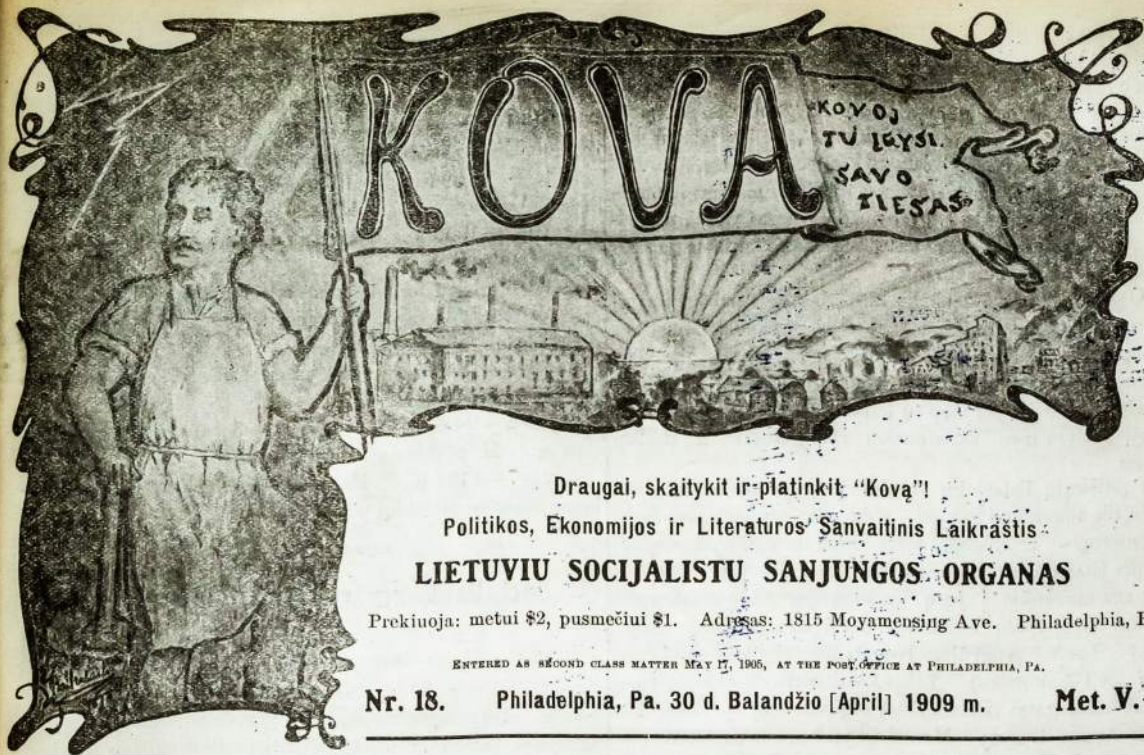
Auksinis, ant 20
varantuotas (gold
filled) moteriskas laik
is su gerai America
iskais viduriai. Pa
tai izrodo ir geri
a.

Preke
\$8.15

No. J 23.

Juodo metalo (br
netal) moteriskas laik
odis, su auksiniu
gold filled) apat
uais (6 size). "

Preke
\$3.25

Draugai, skaitykit ir-platinkit "Kova"!

Politikos, Ekonomijos ir Literaturos Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 18. Philadelphia, Pa. 30 d. Balandžio [April] 1909 m. Met. V.

Pirmoji Geguzes!

Pabegeliu Apgineju Atsisaukimas.

Nuo pereinamo rudens gyvuojanti Amerikoje, Jung. Valstybėse, «Politiškųjų Pabėgėlių Apginėjū Lyga» paskutiniu laiku išleido atsisaukimą dėl meksikiečių, kurie, kaip jau «Kovos» skaitytojams žinoma, yra paskirti išduoti Meksikos valdžiai. Lygos sekretorius atsiuntė vieną tų atsisaukimų, prašydamas patalpinti «Kovoje», ką ir padarome, išvertę iš anglų kalbos.

Per 20 mėnesių Meksikos revoliucionieriai ir darbininkų vadovai, Ricardo Flores Magon, Antonio I. Villarreal ir Librado Rivera yra laikomi be teismo Jungtinių Valstybių kalėjime. Kaucijos už juos nepriimta ir jie laikomi «incommunicado» kalėjimo kamarse — taigi neturi teisės pasimatyti su savo šeimynomis arba draugais.

Žmogus, kurs apsirupino jų įkalinimu ir dabar laukia jų išduodant, yra prezidentas Portifirio Diaz, kurs panaikino Meksikoje visas konstitucijos laisves ir pats save septynis sykius išsirinko į tą vietą su pagelba ginkluotos prievartos.

Dėlko Diaz reikalauja jų!

Meksikoje žodžio laisvė yra nuslopinta, rinkimų įstatymas panaikintas ir profesijinių sąjungų tvėrimas pavadinta piktadariyste. — Šešesdešimts keturi vyrai, trys moters ir keturi vaikai paskutiniu laiku tapo sušaudyti per streiką Rio Blanco dirbtuvėje. Tai padarė Diazo kariūmenė.

Prieš visas šitokias tyronijas Meksikos politiškieji kaliniai, dabar esanti Jungtinių Valstybių kalėjime, kovojo per dešimt metų.

Remiantis liudijimu šnipu sandomo Furlong Detective Agenturos iš St. Louis, tie Meksikos politiškieji pabėgėliai yra kaltinami už bandymą suorganizuoti Arizonos valstybėje ginkluotųjų sukilėlių pulką ir traukti į Meksiką. Šią liudijimą kaliniai visiskai užginėja, remdamiesi liudininkų parodymais, per pirmąjį tardymą. Viena, niekada jie arba kuris nors jų draugas neturėjo ginklų tokiam pulkui apginkluoti; antra, jie tuo laiku nebuvo Arizonos teritorijoje. Be to, yra paaiškėję, kad Furlongo Detektyvų Agentura buvo pasamdyta Meksikos valdžios; kad tie šnipai nuo kiek metų se-

ntis kruklinis laik
cip kiekvienu dali
us esdirbinys kaip
veikstai parodo p
tio.
abrinis
eke \$3.75
o (gun metal)
eke \$4.50

lovanai.

Philadelphia, Pa

kiojo paskui Meksikos politiškuosius pabėgėlius po visas Jungtines Valstybes, ir kad tie privatiški šnipai jau yra sugražinę ir įdavę Meksikos kariumenei, laukiančiai pasienyje, šimtą ir šešesdešimt politiškųjų prezidento Portijerio Diazo priešų.

Bet pavojingiausiu užpuolimu ant Amerikos laisvųjų buvo areštas ir nubaudimas jauno meksikiečio-redaktoriaus, Antonio de P. Araujo, kuris nuteistas dvejiems metams ir 6 mėnesiams kalėjimo mieste Leavenworth, Kansas valst., už leidimą Austin mieste, Texas valst., laikraščio, kuriame jis kritikuodavo Diazo tyroniškumą.

Gyvastis ir laisvė daugelio kitų Meksikos pabėgėlių priklauso nuo skubraus veikimo visų laisvųjų mylinčių Amerikos piliečių, į kuriuos šitas atsišaukimas yra išleistas. Manuelis Sarabia tapo Meksikos konsulio vogtinai išgautas iš Arizonos valstybės, ir jis yra tarp tų kalinių, kurie laukia galo bylos; taip pat yra ir su Encarnacion Diaz Guerra ir Basilzo Ramirez.

Politiškųjų Pabėgėlių Apginėjų Lyga susiorganizavus ne vien tik apgynimui gyvasties ir laisvės šitų Meksikos revoliucionierių, — prieglaudos teisė visoms tautomis yra užpuolama per šitas ypatas ir spaudos laisvė yra pavojuje.

Lyga atsišaukia į jūsų organizaciją, kad išrinktumėt nuolatinį trijų ypatų komitetą, kuris bus žinomas kaip «Darbo ir Laisvės Apgynimo Komitetas» («Labor and Liberty Defense Committee»). Tokis komitetas veiks kaip jūsų atstovai ir delegatai visuomeninėje organizacijoje — Polit. Pabėgėlių Apgin. Lygoje. Mokesčiai joki nebus renkami nuo narių, visas fondas susidės iš laisvanoriškų įmokėjimų.

Visi svarbesniejie klausimai bus nutariama visų narių referendumo balsais. Inicijatyva (įnešimas) bus pripažinta nuo kiekvienų trijų organizacijų, norinčių, kad toks ir toks reikalavimas turėtų but įvykintas.

Išrinkit savo komitetą ir praneškite apie tai Lygos sekretoriui.

Broliaiškai
John Murray
National Political Refugee
Defense League,
180 Washington St., Chicago, Ill.

P.S. Laiške į «K.» redakciją drg. Murray rašo, kad Magon, Villarreal, Rivera ir Sarabia bus teisiami gegužės 5 d. Tombstone, Arizonoj. Antonio de P. Araujo byla bus gegužės 1 d.; jo kaltė tik tame, kad savo laikraštyje išrodė visas Diazo tyronybes. «Darbininkų laikraštija Amerikoje turėtų daryt viską, kas jų galėje yra, kad pagelbėti jam (Araujo), ne vien tik dėlto, kad jis yra revoliucionierius, bet ir dėlto, kad jis yra drągas-redaktorius, persekiojamas už jo drąsų žodį», — sako Murray.

Teip, yra neišsisukama priedermė ne tik darbininkų ir jiems prijauciančiųjų laikraščių, bet ir tų, kuriems laisvė maloni.

Jeigu turtingasis bus tikrai mielaširdingas, tai greitai jis paliaus buvęs turtingu. — Tolstoi.

Kelias į garbę eina per palocius, į laimę per rinkas, o į labdarystę per tyrus (pustynes). — Kiniečių patarlė.

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji skaitlinė yra senojo skaičiaus, antroji — naujojo.)

Gegužio mėnesis.

18-1 Gegužės-Darbininkų šventė. 1891 m. Socialistų skerdynė Fourmies (Prancuzijoje) per demonstraciją. — 1893 m. Pirmutinė organizuota darbininkų šventė Vilniuje ir apielinkėje.

10-2—1902 m. Plakimas darbininkų Vilniuje už 1 gegužės demonstraciją.

20-3—1791 m. Konstitucija Lenkijoje ir Lietuvoje.

21-4—1886 m. Kruvina kova tarp streikuojančių darbininkų ir policijos Chicagoje.

22-5—1818 m. Gimė socialistas K. Marks Trierio mieste, Vokietijoje.

23-6—1895 m. Ties Taurage 8 kareiviai pagavo moterišką J. M. perėjusią sieną ir sužagino.

24-7—1794 m. Kosciuškos manifestas baudžiauninkams išleistas stovykloje ties Polaniec.

Socialist Party ir Socialist Labor Party.

(Pabaiga).

Nežiurint to viso, Socialist Party pasitiki viską išleisti su politikos pagelba ir gana tankiai griebiasi net keistų priemonių. Teip mes žinome, ji Chicagos konferencijoje 1908 m. užtvirtino paragrafą, uždraudžiantį partijos nariams kritikuoti, arba, kaip ji išsireiškė, kliudyti religiją. Religija yra istoriškas faktas, laikantis ir šiandieninės žmonijos didžiųjų dvasiškoj vergijoj. Kaip mes negalime apenkti tylėjimu fi ziškosios spėkos pavergėjų, taip turime kliudyti ir dvasiškosios spėkos valdytojus. Socialist Partijos tendencija aiški: ji žino, kad didžioji darbininkų dalis paskendus religijos fanatizme, kurio išaiškinimui reikia daug pasidarbuoti; geriau ji atmets šitą klausimą visai, kad tik daugiau balsų pagauti rinkimuose. Jai ne galvoj, kas už ją balsuoja, kad tik balsuoja. O užkliudyti prietarus ir religiją — reiškia negauti nuo tamsiosios minios nė vieno balso. Tiek to. Kitas nemažiau keistas klausimas buvo pakeltas apie išdirbimą programo farmeriams (ukininkams) ir tik po ilgų debatų, ar tai dėl neturėjimo po ranka medegos ar dėl kitokios priežasties, liko atidėtas ant toliau. Ar nejuokingai būtų, jeigu scijalistai Jungtinėse Valstijose (!) imtųsi apginti smulkiąją buržuaziją nuo stambosios?... Ar tai jie, taip darydami, neitų prieš savo teoriją apie smulkiosios buržuazijos proletarizaciją? O juk ir tas užmanyta buvo, kad sužvejoti farmerių balsus.

Jeigu industrijos išdirbystė, pagal K. Markso ir kitų materialistų nuomonę, veda prie socializmo, o ne kas kitas, tai svarbiausią atydą mes ir turėtume į ją atkreipti. Neturėtume duoti visokiems Gompersams ir Mičeliams neva vesti ekonomiskąją darbininkų kovą, o patys politikuoti. Čia aš turėčiau daug kalbėti apie American Federation of Labor ir jos vadovus, kurie geria sykiu su kapitalistais arba ir išveda darbininkus į streiką tada, kaip patys kapitalistai žada

juos atleisti d
tes Roosevelt
organizacija d
Net pats E. D
rie smotelin, i
kalus. Jeigu
lo persergėti d
gauti eko
diansis revol
kad ant jos už
niruošis į pro
butų iškilusai F
buve prie gele
jungos telegraf
jungt butų ats
abejonės, revol
minėtose darbo
biainiai atsisa
pinus, bet prol
pujegas: vežė g
vedė iš Maskvo
paskui traukini
kų organizacijų
menkai suorgan
o kų jos butų g
organizotos, iš
darbo šakose ir
met apkelbiam
valdią arba ka
kes sąjungos, o
viską, kas reika
tų socializma.
technika.

Žinoma, o
ga prie amatų
ju — yra daug
kinių. Socialis
kų atydą į indu
nes tai uždėjime
šime ataitikimė
kų spēka lengv
laike darbinink
didatos, nes žin
tai patys darbin
je organizuoti,
rankų ir apakelt
kare darbininkai
liskų partija, nes
tų traid-unijų a
uteks geram ko
šimėtojus prie b
baluotojų tame
ti iš vių miestų
link perdavimo

aus, antroji — naujojo nesis.

ninkų šventė, Prancuzijoje) per 5 organizuota darbininkų Vilniuje

Lenkijoje ir Lietuvoje tarp streikuojančių

listas K. Marko

8 kareiviai pagavo žino.

manifestas baudytinai

==

t Labor Party.

ty pasitikti viską

iebiais net keistai

3 konferencijoje 190

rtijos nariams kriti

gija. Religija yra

ės žmonijos didžia

e aplenkta tyliju

kliudyti ir dvasi

jos tendencija aiš

tendus religijos k

asidarbuoti; geria

ugiau balsų prag

alsuoja, kad tik

ją — reiškia nep

Tiek to. Kitas

apie išdirbimą

o ilgų debatų, ar

kitokios prie

butų, jeigu ar

inti smulkiają

p darydami, ne

azijos proletari

uos atleisti dėl hiperprodukcijos. Paklauskite, ar nepriguli ten Roozveltas, Taftas ir kiti poneliai. Manau, kad su šita organizacija darbininkai gerai apsipažinę, dėlto aš tylėsiu. Net pats E. Debs išsireiškė, kad greičiau saulė likš žalio surio šmoteliu, negu A. F. of L. imsis apginti proletarijato reikalus. Jeigu socialistai nori atlikti savo užduotį, jie privalo persergėti darbininkus nuo suvyliojimo; privalo patys organizuoti ekonomišką darbininkų sąjungą. Industrijoj didžiausia revoliucijos ir ateities spėka, dėlto turime stengtis, kad ant jos uždėtų proletarijatas savo rankas. Jis turi organizuotis į profesijonales revoliucijoniškas sąjungas. Ar būtų iškilusi Rusijoje tokia revoliucija 1905 m. jei ne būtų buvę prie geležinkelio tarnaujančių darbininkų sąjungos, sąjungos telegrafistų ir pačtos darbininkų? Lai tik tokių sąjungų būtų atsiradę ir kitose pramonijos šakose, tai, nėra abejonės, revoliucija būtų paėmusi viršų. Nemanyskite, kad minėtose darbo šakose viešpatavo absoliutiškas streikas: darbininkai atsisakė griežtai pildyti valdžios ir kapitalistų paliepimus, bet proletarijato reikalams vartojo visus įrankius ir pajėgas: vežė geležinkeliais Manžurijos armiją į tėvynę, išvežė iš Maskvos revoliucionierius net tokiaime laike, kada paskui traukinio užė šuviai, vartojo telegrafus revoliucijoniškų organizacijų susizinojimui apie šalies stovį ir t. t. Teip menkai suorganizuotos sąjungos atliko tiek svarbius reikalus, o ką jos būtų galėjusios nuveikti, jeigu būtų buvusios labiau organizuotos, išlavintos, jeigu tokios sąjungos rastųsi visose darbo šakose ir visos turėtų drutus ryšius tarp savęs. Tuomet apskelbiamasis streikas paleistų ir paraližiuotų tiktai valdžią arba kapitališką sistemą, o darbininkų revoliucijoniškos sąjungos, organizuotos prie išdirbystės įrankių, atliktų viską, kas reikalinga revoliucijai ir be didelių kliūčių įgyventų socializmą. Tuomet niekai ir kariuomenė ir kariškoji technika.

Žinoma, organizuoti darbininkus į socialistišką sąjungą prie amatų — į teip vadinamas revoliucijoniškas traid-unijas — yra daug sunkiau negu važinėti ant Raudonųjų Traukinių. Socialist Labor Party neklysta, atkreipdama žymiausią atydą į industrijinę organizaciją, nes tai reališka dirva, nes tai uždėjimas proletarijato rankų ant išdirbystės įrankių. Šiame atsitikime jis pradės aiškiai suprasti, kad materiališkoji spėka lengvai gali likti jo savastim. Čia jau rinkimų laike darbininkai nebijos paduoti balsus už savo partijos kandidatus, nes žinos, kad jeigu kapitalistai išdirbystę sustabdys, tai patys darbininkai atidarys fabrikus ir dirbtuves, kuriose jie organizuoti, t. y. paims išdirbystės įrankius iš privatiškų rankų ir apskelbs ją ko-operatyviška savastim. Kitas dalykas: darbininkai iškalno žinos, kiek balsų turi gauti socialistų partija, nes visose darbo įstaigose duotoj vietoj bus pačių traid-unijų apskaityta, kiek balsuotojų. Jeigu ir to neužteks geram kontraliavimui, tai darbininkai išrinks savo prižiūrėtojus prie balsų skaitymo, o paskui pertiks, ar yra tiek balsuotojų tame ar kitame distrikte, jie turės pajėgą sužinoti iš visų miestų, kiek balsų gavo socialistų partija. O kaslink perdavimo naujai išrinktajai valdžiai visų dokumentų,

reikalingų šalies sutvarkymui, tai visai nereikės bijoti: viena, kapitalistiškoji valdžia neišdrįs priešintis organizuotam industrijališkai proletarijatu, antra, net pati partija, dėkavojant jos visavietinei organizacijai, turėtų pilnas žinias apie visus dalykus.

Išdirbystės besivystymas ir ekonomiškai santikiai visai nesitaiko su rinkimų laikų — revoliucija gali įvykti nesulaukus jų arba praėjus jiems. Dėlto pasakyti, kad jis taškas menkas socialistas, nes negali balsuoti — netinka. Gal neturintieji balsavimo tiesų ateiviai karščiau joj dalyvaus, negu piliečiai.

Daugelis užmetinėjo S. L. Partijai, kad ji paskutiniuose rinkimuose mažiau balsų gavo, negu anuose. Ar partija nusiminė? Ne. Da aiškiau ji apsipažino su balsuotojų nepastovumu: laikinai entuziazmas komanduoja juos balsavimuose, o tvirto supratimo, už ką balsuoja, jie neturi. Ir ką jų darytumėte su tokiais žmonėmis socijalistiškoj draugijoje? Ant ko išrinktoji valdžia remtųsi?

Todėl nėra ko karščiuotis balsų gaūdyme, reikia drąsinti reališkąją dirvą ateičiai, ant kurios ji galėtų laikytis.

Tuo ir užbaigsiu savo straipnį. Nors trumpai nurodžiau skirtumus tarp Socialist Party ir Socialist Labor Party.

P. S. Aš visai neseniai susipažinau su S. L. Partija ir ji man savo taktika pasirodė praktiškesnė. Nemanyskite, kad jau likau karštu jos šalininku (toliau gal ir liksiu), ne, — kaip į vieną, teip į kitą frakciją atsinešu kritiškai. Aš stengiaus nurodyti S. Partijos klaidas, lai kitas kas kritikuoja S. L. Partiją, jeigu atrandu kur jos nenuoseklumą. Žinoma, aš pasiėmiau per daug didelę parduotį, nes tik antri metai Amerikoj — negalėjau atsakantiai apsipažinti su visais skirtumais tarp S.P. ir S.L.P., bet kadangi senieji amerikiečiai tyli, kol juos nepajudink, tai aš sumaniau nors šiek-tiek paaikšinti. Jeigu kas neteip, arba stokuoja ko, meldžiu kritikuoti arba pridurti, tuomet ir aš pasimokysiu.

Baltimore, Md., 8-III-09.

A. Antonov.

ISVIRŠČIOS PAŽIUROS.

(Tąsa).

Kur jau rastum tokią kvaišą kapitalisto galvą, kuri žiopsoda ma 95 dolerius sumerktų į nuolatinio kapitalo duobla, o tik 5 iliečių ir pelnų vandenį? „Jau, jeigu be nuolatinio kapitalo negalim, negalim apsieiti, vėlyk visą šią baiką antraip apgrįšiu...“ tartų kapitalistas. — Kapitalistas — „plačių pažiūrų“, — jam svarbu geras pelno procentas ant viso kapitalo.

Bet draugijos gyvenimas margas, kaip genys, — draugijai yra begalė įvairiausių reikalų, kuriuos gali užganėdinti įvairios prekės (tavorai). Bet trūk — plyšk, — vienos jų daromos ten, kur nuolatinis 95, o permainos 5 dol., o kitos, kur kapitalo sąstata išvirščia, kur 5 dol. nuolatinio kapitalo, o 95 permainos. Žinoma, kapitalistams ne galvoje kokių-ten draugijos reikalus užganėdinti, jiems ant jų kapitalų turi atsieiti „teisingas“ pelnas, kad bent šiai pelnas būtų nežemesnis už kitą pelną. Į kapitalistiškąją visuomenę, kur veikia neprigulmingų kapitalistų kapitalai, galima žiūrėti,

kaipo į didžiulę akcijonierių draugiją, kur sugabenti kapitalai, kurių savininkai laukia lygios dalies pelno, pagal didumo jųjų kapitalų; o šiems «akcijonieriams» negalvoj, kaip, kokias nuolatinių ir permainos kapitalų dalis suskaldytas jųjų kapitalas.

Kas gi daryt, kad kapitalistai gautų lygų pelną, neatsižiuirint į tai, kokios jų kapitalų sąstatos? Proletarų klesą kapitalistų klesai dirba prekes; bet kapitalistų klesą draug su prekėmis gauna ir pridėdamąją vertybę; kapitalistų yra daug; vieni, kurie sudėję yra savo kapitalą į nuolatinį labiau, kaip į permainos, gautų mažą pelną, — o tie, kurių kapitalas suskaldytas teip, kad ant nuolatinės jo dalies yra mažą, o ant permainos daug, įsidėtų į kišenę daug pelno. Čia prasideda ermideris, čia «broliai» — kapitalistai ima pėsčius, ir, tiesą tariant, yra už ką: dalinties, tai teisingai pasidalinti! Jei vienam kapitalas duoda 50% pelno, o kitam tik 30%, — tur but suliginta: pirmutinis tur 10% nuo savo pelno numesti, idant šiuos 10% antrasis galėtų prisidėt prie savo 30%; vienam ir kitam turi but 40% pelno. Kiekvienas kapitalistas jodamas ant savo kapitalo veja juo didesni pelną, — kur jaučias dsdesnis pelnas, ten ir sukama. Ir joja kapitalistai iš tų pramonijos šakų, kur prekių produkcija reikalauja didelio nuolatinio kapitalo ir mažo permainos, į tas pramonijos šakas, — kur mažas nuolatinis, o didelis permainos kapitalas. Bet, štai, apsireiškia nė šis nė tas, — gana keistas dalykas. Pramonijos šaka, kur yra didelis nuolatinis ir mažas permainos kapitalas, daugeliui kapitalų subėgus iš jos į kitas, pelningesnes pramonijos šakas, — likosi su mažu kapitalų skaičium, — prekių produkcija sumažėjo, o kadangi tos rūšies prekės draugijai reikalingos, tai mokama už jas daugiau, kaip kad jose yra sutalpinta vertybės, — ir kad ir šioje šakoj po senovei likosi didelis nuolatinis, o mažas permainos kapitalas, vienak, kadangi už prekes gaunama daugiau jų vertybės, todėl aukštesnė kaina už prekių vertibę suteikia kapitalistui tatau, ką jisai šiaip jau parduodamas prekes pagal jų vertybės, turėtų prakišti, nes pas jį mažas permainos kapitalas. Kapitalistas linksmas, trina rankas: jo pelno procentas 30% pakilo lig 40%.

Tų pramonijos šakų kapitalistai, kur mažas nuolatinis, o didelis permainos kapitalas, pajutę, kad pas juos neprašytų kapitalų pripludo, ryja karčias seiles, [nes jaučia kad velnias bus. Ant rinkos ėmė plust daugiau prekių; konkurencija, varžymasi. O juk kiekvienam parduot reikia! Vienas leidžia žemai, kitas dar žemiau: juk prasimušt į prišakį kaip nors reikia. Jau pirmiau mes matēm, kad prekės vertybėn įeina: 1) sudilusio nuolatinio kapitalo dalis, 2) permainos kapitalas, 3) pridėdamoji vertybė. Parduodant prekę būtina reikia gaut už ją tiek, kad apsimokėtų nuolatinio kapitalo dalis ir permainos kapitalas; kaip jau anksčiau išsiaiškinta, pridėdamoji vertybė, kad ir prekės vertybėn įeina, bet jį kapitalui pati nieko nekaštuoja. Kapitalistas, širdį drutindamas, muša žemėn pridėdamosios vertybės dalį ir... apmaudaudamas parduoda prekę žemiau josios vertybės. Pelną jisai, žinoma, dar gauna, nes numšta šalin tik dalis pridėdamosios vertybės. Jei šiaip jau šisai kapitalistas būtų gavęs 50% pelno, tai dabar prisieina pasitenkint 40%; 10% numuštųjų teko «broliai».

«Broliai» «broliška» pėsčius ir «broliška» pasdalijo. Teisybė paėme viršų...

Pelno normos lyginamas Markso plačiai peržiūrėtas yra trečiojo «Kapitalo» knygoj.

Dabar mums visiškai aišku, kad kapitalisto pelno niekaš «normuoja» ir kad Stankus, sulyg to nieko nežinodamas, savo rankose turi šventą teisybę...

Nieko nesupratęs pelnų klausime, Stankus eina toliau. Pakeliui pasipainioja nelabasis ir Stankus įdumba savo logikos tilto skylėn iki kelių, — kas jau Redakcijos liko nurodyta. Stankus Adomavičiui kerta dar smūgi, bet teip, kad tuojaus patsai ima rekti nes vėl vargšas, prasikišo, nesuprazdamas, ar teisingai, nežinoda-

mas, kame ryšis tarp kapitalizmo tvarkos ir dabartinių laikų valstybės. Kame dalykai? Stankus savo «Kapitalizme ir socializme» rašė: «kapitalistai turi savo rankose visą valdžią ir galę, dėlto jųs ir turit dalintis su jais, kaip jie nori... Šioji Stankaus klaida buvo atitaisyta pažymint aiškų pavyzdį iš prancuzų istorijos, kad ne ginklai, valdžia, «galė» stovi pamato vietoj kapitalizmui po jų, lygiu, kaip ir bet kuriai kitai ekonominei tvarkai, bet kad patsai kapitalizmas ar kita kokia ekonominio gyvenimo forma gimdo ir ginklus, ir valdžias, ir «gales». «Kovos» N. 2 tatau buvo labai vaizdžiai išaiškinta, — tik Stankus nenori nieko suprast, nenori prisimint, kas jo buvo «Kapitalizme ir socializme» rašyta ir kas liko į jo klaidas atsakyta. Dabar Stankus kalba truputį ką kitą, kaip tad, kas ištraukoj minėta, apie ekonominės tvarkos ir politikos santikius, bet apsigrėždamas tvirtina anų laikų «remias». Na, įsirėmė, įsirėmė, lyg jau ką tam galima padaryt! Politikos klausimus Stankaus darželyj dar rasis žiedelis — kitas, bet prie jų jau ir Red-jos klausimai pastatyti ir todėl duosim Stankui «pakajų»: lai jau jisai žydžia ir *raudonuoja* drauge su savo kvietkiais...

Kad užbaigti «politikos» klausimą, turiu da pasiaiškint toje redakcijos prieraišo vietoj, kur jos pažymėta, kad ji negalinti sutikti su manim parlamentarizmo klausime. Mano ir redakcijos pažinros į politikos kovą yra vienodos: darbininkams reikia varant klesų kovą jąją ant tiek igilinti ir išplėsti, kad jinai savo augščiausioje fazoj būtų sąmoningai įvartyta politiškon kovon. Darbininkams varant klesų kova reikalinga dalyvauti politiškame valstybės gyvenime, kadangi dabartinės valstybės yra ne daugiau, kaip buržuazijos, kaip klesos, organizacijos, kurios, nejudamos prieš atstatytos užtenkamos proletarų įjegos, visuomet remia buržuazijų kovoje su proletarijatu ir visuomet pataikauja josios užgaidams. Darbininkų dalyvavimas politiškoj kovoje padeda jiems greičiau suprasti bendrus savo klesos reikalus, padeda darbininkams greičiau susijungt į tam tikrą savo partiją, kuri, darbininkams dalyvaujant politiškoj kovoje, visuose visuomeniško gyvenimo punktuose primena buržuazijos pasauliui, kad prieš jojo veidą yra jau atsistojes ant priešingų pozicijų susipratęs ir partijon susipietęs proletarijatas, kursai savo pažiuromis į gyvenimą, savo idejalais buržuazijai vis tiek, kaip žiemims pietus.

Kada Stankus «Kapitalizme ir socializme», darydamas begalines šiaip jau klaidas, dar šaukė balsuot už kandidatą iš socialistų partijos, tai jisai vėl stambiai suklydo, skelbdamas, būk renkant socialistą į prezidentus, pasibaigsias išnaudojimas. Juk, jei Tafto vieton būtų buvęs išrinktas ir patsai Marksas, jei tebegyventų, argi neaišku, kad ir po Markso išrinkimo, būtų užsilikę, kaip ir dabar, galiūnai — milijardieriai? Juk ir tuomet būtų tebebuvus privatiškoji darbo įrankių nuosavybė ir šventa ir neliečiama? Ir tuomet juk būtų buvę samdomi ir išnaudojami darbininkai? Vadinas, reikalinga dar ką daugiau padaryt, kaip kad rinkti ir balsuoti už socialistų kandidatą į prezidentus, idant būtų išrauta eksploatacijos šaknis? Reikalinga politiškoji proletarijato diktatura ir socialinė revoliucija, kurioje proletarijatas eksproprijuotų (atimtų) iš buržuazijos darbo įrankius. Tokioj prasmėj ir buvo rašyta, kad «Stankus klysta»... Ir tat suprast teip reikėjo, — bet liko suprasta teip, lyg aš būčiau priešas politiška proletarijato kovai. — Iš «Stankus klysta»... padarytas išvadas ne ton pusėn, kurion reikėjo.

Dabar atitasytos Stankaus klaidos, išaiškinti kilusieji nesusipratimai, ir manom, kad panašių «diskusijų bei polemikų» nebeprisiėis turēt su juo. Tiesa, čia jau buvo ne polemika, bet visai kas kita: kadangi visiems žinomuos dalykuos, kurie visų socialdemokratų seniai pripažinti yra kaip neišjudinama tiesa, Stankaus prikaltėta kupetos nesąmonių, — reikėjo tat atitaisyt, — Stankui daros nemalonu, jis rašo Adomavičiaus «socializma», bet tų «krislelių» teip daug, kad ir vėl nesąmonių kruvos... Žinoma, reikia už-

baigt, ir, nenoro
jį Stankui dar i
meno nežinont,
kai viršus — mur
dar reikia užduo
maiso!
3-III-09.

SAN

Pild.

Kadangi pa
bagėnis yra Pi
prieš jį atranda,
siankti į visu
faktas, tegul p
dyno šio apgars

Pild. L. 5

1) Besiartin
kirt tam tikra y
nų. Pild. Kon
Veik. Kom. Sel
siūsti į paskirtą
rimą, idant Veil
varkyt ir prisitų
turi but umai p:

2) Klausim
Kom. pavedė I
spastavių ypac
mus minėto veil
Vokietijoj, ir nu
empiliorij, didur
solimo, pavidal
perkūpiams nu
prenumerata, pa
užsimokės vieną
tin imt dvi kn
kygy dainų ir s
ir poemą «Gyv
sumokėta bėgyj
voj.

R
Nors daug
vina, vienok
lengtis prie ši
iš pirmiau atsi
pasimokyti ir

baigt, ir, nenoroms, vėl prisieina «sibėgēt ir «judint kaulus... Bet jei Stankui dar ir dabar būtų negana, jei jam vis dar tebesinorėtų, nieko nežinant, gauti viršų, tuomet lai jau būna «pakajus»: Stankui viršus—mums teisybė! O kad «diskusijas» galutinai užbaigt, dar reikia užduoti Stankui mįslę: kas be vaudens ir be miltų košę maišo!

3-III-09.

J. Adomaičius

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS Sekretoriaus pranešimas.

Pildomojo Kom. nutarimas N.52.

Atsišaukimas visuomenei

Kadangi pasklydo gandas, buk L.S.S. administratorius F.J. Bagočius yra Pinkertonų agentūros šnipu ir kitokius apkaltinimus prieš jį atranda, tad Pildomasis Komitetas atrado už reikalingą atsišaukti į visuomenę kad kurie turi kokius daroymus arba faktus, tegul prisiunčia Pildomajam Kom. į 15 dienų po pasirodymo šio apgarsinimo spaudoje.

LSS. Pild. Kom. nariai.

I. Grinius.

M. M. Račiūte.

B. Kondratėvia.

LSS. Sekr. Puskunigis.

Pild. L. S. S. Komiteto nutarimas N53.

1) Besiartinant 5-tam L.S.S. Susivažiavimui, reikalinga paskirti tam tikra ypata sutvarkymui prisiųstų susivažiavimui įnešimų. Pild. Kom. nutarė; idant tvarkymas įnešimų būtų pavesta Veik. Kom. Sekretoriui. Įnešimai bet sumanymai, turi būt prisiųsti į paskirtą vietą, ne vėliaus, kaip 3 dienom prieš susivažiavimą, idant Veik. Kom. Sekretorius galėtų laiku atsakančiai sutvarkyt ir prisiųstą Sąjungos Susivažiavimui. Antrašas Veik. Kom. turi būt umai pagarsintas «Kovojo» žiniai visų L.S.S. draugų.

2) Klansime spausdinimo rinkinėlio Revoliucijos dainų: Lit. Kom. pavedė Pildomajam Kom., idant susineštų su firmom spaustuvių ypač užrubežinėmis, kur pigiaus apsieitų atspausdinimas minėto veikalėlio. Pasirodo, jog pigiaus galima atspausdinti Vokietijoje, ir nutarėm sekančiai: Spausdinti Vokietijoje, 2000 egzempliorių, didumas formato 8 X 10 colių, apdarėliai kieti, drūto audimo, pavidalo skuros; prekė parduodamoji 75c už viena egz., perkupčiams nuleidžiamas žinomas nuošimtis. Išleidimui rinkiti prenumeratą, paskolą ir aukas; prekė prenumeratos \$1.00,—kas užsimokės vieną dol., tas gaus dvi knygi minėtų dainų. Nenorintis imti dvi knygi dainų gaus už imokėtą prenumeratos vieną knyga dainų ir sekančias knygutes Sąjungos išleistas. N1,2,3,4,5,6,7, ir poemą «Gyvybė», parašyta J.Viskoškos. Prenumerata turi būt sumokėta bėgyje 3-ju mėnesių nuo apskelbimo šio pranešimo «Kovojo».

LSS. Sekret J. Puskunigis.

Rengiantės prie V Susivažiavimo.

Nors daugelis nematė butinai reikalingu šįmet susivažiavimą, vienok per referendum pasirodė, kad turės jisai įvykti. Rengtis prie šio susivažiavimo rodos daug nereikėtų, kadaangi iš pirmiau atsibuvusių turime gerą ištrauką, iš ko galima pasimokyti ir suprasti, kaip ir kas ten veikiama. Iš atsibu-

vusių L.S.S. keturių susivažiavimų matome, kad jie visgi dirbo labai Sąjungos, taisė kas bloga ir įvedė naujus dalykus... Tačiauš mes; rengdamies į šį 5 jį susivažiavimą, turim dirbelt ir į praėjusius—ir kas tuomet buvo atlikta, o iš tu dar būtų galėsime matyti kas mums reikia pataisyti ir geriau atlikti. Imdami peržiūrėti tą eilę susivažiavimų, atrastume tokių, kurie tik vardu skamba, o darbo kaip ir visai ne ner: vieton ką nors atlikti, pakyla da toki ergeliai, ir toki susivažiavimai lieka be pasekmės. Tokių nepasekmingų susivažiavimų gal buvo priežastis ta, kad mūsų Sąjungoje nebuvo taisyklių, kokių mums visame truko; gal; kita, kad mažai buvome prisirėgę, mažai apsvarstę apie tolimėšį Sąjungos bujojimą, o tankiai visai mažniekius užsiimdavome.— Kuopos prieš kiekvieną susivažiavimą tiek rašo, tiek rašo, «Kovojo» tiek užima vietos, o naudos kaip nė nėra. Panašių tarinų rasim gana didelę eilę, net tankiai būva neispildomi, o ant jų tiek laiko padėta; pėr tai toki dalykai, kurie labiau paliečia Sąjungos bujojimą, tankiai buva praleisti, — labiausia tą matome iš paskutinio susivažiavimo. Blogiausia ikišiol buvo, be abejo, tas, kad dorieji Sąjungos pamatų taisytojai nematė stoti su darbu ir bendrai dirbti, bet kiek galėdami rodė tik blogumus, tankiai keliom eiliom padidintus, net išsvajotus...

Jau tokių «ergelių» negirdėti ir tie nesusipratimai pranyksta.— Pranyksta vieni, tai vėl kyla kiti; jie dabar eina vien tik prieš ypatas. Gal tas kiekvienam bus nemalonu klausyt, jeigu panašios pasakos atsikartotų per susivažiavimą, kad tas negerai dirba, kitas «despotiškai» elgiasi ir t. t. Gal bus sunku surasti budą tokių nesusipratimų pašalinimui, bet visgi kiek galėdami turime stengtis juos pašalinti, nes tas daug kenkia tolimesniai mūsų Sąjungos bujojimui. Todėl, rengdamies į šį susivažiavimą, turėtume tuos mažniekius padėti į šalį, o imtis už tokių reikalų, kurie labai rišasi su tolimesniu mūsų darbu; turime apsižiūrėti, kad neliktų su tokiomis klaidoms, kaip liko pereitas susivažiavimas... Kiekvienas sąjungietis budamas jos nariu gali gerai pamatyti, kas dabar yra ir kas reikėtų pagerinti.

J. Juodžiukynas.

Ar reikalingas «Kovos» pagerinimas.

Kuopos ir pavieniai draugai nekartą išsitarė, kad reikalingas pagerinimas «Kovos». Bet kaip pagerinti, tai mažai buvo nurodoma: vieni patarė, kad «K.» būtų dusių į savaitę leidžiamas, o kiti — kad visoki polemiski raštai būtų išmesti, o tūn vieton tilptų moksliski raštai ir t. t.

Apie padidinimą ar tankesnį leidimą tiek sakycia, kad «Kova» dabar yra ir gana didelė dėl jos skaitytojų skaičiaus. Padidinus, t. y. leisti du syk į savaitę, Sąjunga turėtų didesnius iškašius patęsti, o iš to skaitytojams vis ta pati nauda, nes šiuo laiku mums nereikia to kept tankaus išėjimo, bet tik reikia, kad jos skaitytojai turėtų ko didžiausią naudą.

Kaslink «Kovos» pagerinimo, tai galima eiti kitu keliu. Tiesa, «K.» pagerinimas reikalingas, nes dabar «K.» skaitytojų mažai turi, išskyrus Sąjungos narius. Gal dėl to mažai,

kad dabar «K.» tai tik partijos organas: joj tilpsta daug tokių raštų, kurie lytisi vientik Sąjungos reikalus. «Kova» eina ir į užsienius ir tenai skaitytojams netur vertės konferencijų protokolai ir t. p. staipsniai. Kas kita būtų, jeigu L.S.S. galėtų išleisti nors dvi-savaitinį priedą, kuriame tilptų vientik Sąjungos reikalai: tokiu budu «Kova» liktų visuomenišku laikraščiu, jei iš jos išmestų daug tokių straipsnių, kurie dabar nesąjungiečiams suvis nerupi. Taigi darykime teip, kad ir mažiau, bile tik visiems suteiktų kodidžiausią naudą, o tuomet mūsų darbas vis geryn eis, ir didesnė eilė darbininkų taps susipratusiais! Tokiu budu daug pagelbėtume ir Lietuvos darbininkams, kuomet ten negalima jiems turėti savo laikraštį.

J. Juodžiūkytas.

Apie Apgarsinimus «Kovoje».

Royalton, III. 112 L.S.S. kuopa, susirinkus Kovo 21 d., nutarė užklausti «Kovos» administracijos: ar «Kova» negalėtų gyventi be falšyvyų arba melagingų apgarsinimų. Matom apsigarsinant European Tobacco Co. ir kitus burtininkus, kurie užima tris puslapius ir, matyt, daug mūsų draugų prisigauna.

Kaip pranešti skaitytojams, kad užsimokėtų.

Shaft, Pa. 69 LSS kuopos patarimas: kad būtų reikalas pranešti «Kovos» skaitytojui (tik LSS nariui. Red.), kad užsimokėtų už laikraštį, tai geriau būtų pranešt kuopai, ne pavieniams draugams, nes kuopai užtektų vieno cento ar dviejų o, pavieniui draugui kiekvienam atskiriam, tai reikia keletą centų bereikalo išmest kurių ir teip mažai yra. Teipgi tapo nutarta už reikalingą pagarsint organe (Kovoj) kas mėnesis, kiek draugų yra suspenduotų ir katrų kuopų ir kiek išbrauktų, 69 Kuopos Komisija: F. Gelumbauckas, J. Rudzevezia, Pačkauckas.

Partijos turtas ir narių mokesčiai.*)

Kad ir trumpai pažiūrint į kurią nors partiją (o man čia rūpi tik soc. dem. partija), tuojaus galima užtėmyt, kad kiekvieną partiją yra žinomas visuomeniškas organizmas, tam tikra visuomeniška organizacija, kuri pati gyvena, kuri givendama plėtojas ar į priekį, ar verčiama gyvenimo aplinkybių traukia atgal; kiekviena tokia organizacija, kiekviena partija, ar ji bus atžagareiviška, ar radikališka, ar pagaliaus, socialistiška, turi skyrimus savo tikslus, žinomus idejalus, kurie, kaip žvaigždės nakties tamsoje, rodo ke hajujančioms partijoms jų kelius. Ir kiekviena partija stengias per tukstančius įvairiausių kliūčių prasimušt prie savo idejalo. Ar kiekviena jų pasieks savo tikslą—kitas klausimas, bet, aišku, kad toji partija turės į žmones didelę įtekme, kuriai bus daug dvasiškų ir fiziškų įiegy. Mums nerūpi, kiek bus įiegy atžagareivių partijoms, mes nėsam užinteresuoti tuom, kad šios atžagareivių organizacijos būtų galingos ir juo labiau mes jų nē mokīsim, nē joms rodas duosim. Mes būsim partyviškai—siauri, bet ir šiame savo siaurume neprasižengsim prieš gyvenimo logiką, ne tik ką neprasiženg-

* Tardams soc. dem., autorius, matyt, turi mintyje ir LSS, ir, žinoma, jis neklysta. Negalima su autorium pilnai sutikti kas link toliau nurodomos perdidele centralizacijos ir partijos suliginimo su fiziologiskuoju kūnu. Tas suliginimas per daug pasenęs sociologijoje. Teip pat nenusektus, tiesiog negalimas mūsų tarpe pasikėrymas uždraust socialistams—atskiroms ypatoms—leidel-dinėti neosocialistiskus raštus, nors tie raštai socialistams nepriešingi. Red.

sim, bet kaip tik pildysim šios gyvenimo logikos prisakymus: priešui nerūpi, kad jojo priešas būtų galingas,—priešas su priešu kovoja, priešas priešą naikina.

Kaip socialdemokratų partijai igauti dvasiškas įiegas, jau buvo rašyta «Kovoj» N.11 straipsnyj: «Ne šis bei tas, bet marksizmas». Šiame straipsnyj aš noriu perkratyt antrąją partijos galbės pusę. Tatai yra partijos turto ir narių mokesčių klausimas.

Socialdemokratų partijos organizacijos struktura yra tokia, kur mes turim padaryt didelį rinkį eilami apie partijos apačia—pamatą. Vingiais kildami nuo partijos apačios į partijos viršų, mes rinkius darysim vis mažesnius ir mažesnius, kol, pagaliaus, neatsidursim pačioj partijos viršunėj—partijos centro istaigose.

Apart pačios organizacijos tokių—pat būdu suka iš apačios į viršų vingius ir kiti partijos gyvenimo apsiereiškimai: agitacija, propaganda, literatura, partijos politika ir ekonomiška kova,—visa susikonzertuoja ir sasiorganizuoja partijos centruose, kad savo tarpu iš šiųjų centrų tais pačiais vingiais sklystų į partijos apačią—pamatą. Čia apsiereiškia tikra cirkuliacija. Sveikos partijos smegenos, sveikas jos kūnas,—organizacija gerai ekzistuoja.

Kaip pirmiau jau buvo minėta—socialdemokratų partija—visuomeniškas organizmas, ji kovoja už savo idejalą, jis kovoje turi leisti savo įiegas, savo energiją,—bet kaip šisai [visuomeniškas] organizmas šiaip jau gyvena partijos centrų vadovaujamas, teip ypač yra svarbu, kad partijos įiegos ir energija būtų leidžiamos ne kitaip, kaip tik su organizacijos centrų žinia. Jei partijos rankos be centrų žinios, per daug susimislije, išleistų partijos energijos, o kartais, centrams nereguliuojant, maž ir visiškai ant tuščio šiąją energiją leistų, maž tuomet partija menkai ant kojų laikytus gali būt ir antraip.

Kaip pirklybos ir pramonijos istaigos remias savo turto, teip partijos energija ir yra sutilpusi jos turtuos, ir iš šiojo atžvilgio partiją turim žiūrēt teip, kaip ir į bet-kurią kitą istaigą. Čionai, lygiai kaip ir visur kitur centruose tur būt žinoma, koks partijos medžiagiškas padėjimas: koks partijos turtas, kokios partijos įplaukos, kokios išlaidos, kokie partijos bedžeto siubavimai ir tt. Centruose tur būt teip reguliuojamos įplaukos, ir išlaidos, kad, pagaliaus, būtų galima, išytrinėjant partijos bedžetą, sąmoningai žvilgterēt į partijos medžiagišką padėjimą dabar ir ateityj.

Centrų istaigos, organizuodamos ir tvarkydamos svarbiausius partijas gyvenimo apsiereiškimus, tur kas valandą matyt partijos medžiagišką stovį, knygoje įrašytą juodu į baltą. Todėl, visos įplaukos tur būt varomos iš žemo į augštą, iš partijos pakraščių į partijos centrus, o šių įplaukų išlaidos tur eit tiktai iš centrų ir su centrų užtvirtinimų.

Jei kur kada nors būtų daromi vakarai, jei mokami narių mokesčiai, žodžiu, jei yra ant vietos šiokios ar tokios įplaukos, jos priguli ne vietiniems žmonėms ir kuopoms, kurios galėtų šias įplaukas šiaip ar taip paskirstyti,—bet pirmų—pirmiausiai visai partijai ir todėl jas skirstyti šiam ar tam gali tik partijos centrai. Tik šie jie partijos centrai gali geriausia žiūot, kur turi būt neatidėdami užganėdinti šiokie ar kitokie partijos reikalai,—tik šie jie centrai geriausia supras, kaip suvartoti partijos turtus iš atžvilgio, kad šios daromos išlaidos tikrai eina partijos labui, kad šias išlaidas visuomet bus galima išteisinti ir pripažint reikalingomis iš atžvilgio gilinimo ir platinimo klesų kovos. Ir tiktai panašios išlaidos tur būt pripažįstamos, kaipo išlaidos bendriems partijos reikalams. Tiktai šitokioms išlaidoms partijos nariai privalo mokēt, nes tik čia sučję mokesčiai gali būt ekonomiškiausiai ir tiksliausiai suvartoti.

Tat ypač svarbu ten, kur vietinės kuopos ir pavieniai žmonės mažai yra susipratę. Ten skirstydami pinigus išskirsto kartais teip, kaip neturi būt leidžiami pinigai, nes panašių skirstymų negalima išteisinti laikanties bendrų partijos reikalų.

«Kovos» N. jaunos narių at jaunos draugus kim įvaigždės! namai ir vargs gybė—no sav di Venius šauk per darytų «lielelytų. Jei N tuos raštiniai uvo skatikus go leno pinigai, to gu tų patį darytų. Pirmiau įvaigždės!— Ji jungo negal iste apie draugų, apie uų ir ovelių kirų kaip Venius, zin tui žmogų prie kams mavo.—S ja būtų išleisus būtų «šelpus» vi —Ne! Taigi Ne kitas, kad eitų p pat kelio eit. J rytų partijos pin kius netikusios iš tokie ir da kitoki ryt, ten duodam ryt, girū, Sąjun reikia įplaukas i dar gi net, negal ne pačios skolinti kas šiokiu, ar tol met tikriems par 167 «Kovos» ng, kad nuo atei jau būt išrinkti n Bet aš tikin, kad mų viršininkų. šivilkų, neužgan partijos darbai i valandas dirbdan miri, o ne reikal menkai eina, gali vent žmonės. Ir kų vietos bus apr tų nebutų renka ši, bet kad visa, Centras jau paski teip pat centras darbininkams. Pirmiau jau paliems nariams, nes partijos pak nebutų savaim le kad tai eitų be plaukų ir išlaidų galima statyt reil tų vartojami teip ratų Sąjungą pro 27-III-09.

šios gyvenimo logikos priešais...
s būtų galingas,—priešais...
a.

partijai igauti dvasiškas...
straipsnyj: «Nešis bei tas...»
aš noriu perkratyti antrąjį...
jos turto ir narių mokesčių...
tijos organizacijos struktūrą...
lelį rinkti eidami apie partiją...
i nuo partijos apačios...
žveinūs ir mažesnius, kol...
viršunėj—partijos centro...
acijos tokių—pat būdu suk...
ios gyvenimo apsirėiškim...
tijos politika ir ekonomiška...
ganizuoja partijos centras...
čiais vingiais sklystų į part...
tikra cirkuliacija. Sveikos...
organizacija gerai egzistuoja...
o minėta—socialdemokrat...
ji kovoja už savo ideją...
energiją,—bet kaip šisai...
ena partijos centrų vadov...
os jiegos ir energija būtų...
zacijos centrų žinia. Jei...
g susimislįje, išleistų part...
guliuojant, maž ir visiškai...
omet partija menkai ant...

onijos įstaigos remias savo...
pusi jos turtuos, ir iš šioje...
ip ir i bet-kurią kitą įstaig...
truose tur but žinoma, kad...
s partijos turtas, kokios part...
rtijos bedžeto siubavimai ir...
mos įplaukos, ir išlaidos, ka...
nt partijos bedžeta, sąmonin...
adėjimą dabar ir ateityj.

laromi vakarai, jei mokami...
ietos šiokios ar tokios įstaig...
r kuopoms, kurios galėtų...
—bet pirmų—pirmiausiai...
ar tam gali tik partijos cen...
iausia žinot, kur turi but...
kie partijos reikalai,—tik...
vartoti partijos turtus...
i eina partijos labui, kad...
nt ir pripažint reikaling...
lesų kovos. Ir tiktai panaš...
ipo išlaidos bendriems par...
doms partijos nariai priva...
būt ekonomiškiausiai ir...

vietinės kuopos ir pavien...
rstydami pinigus išskirti...
pinigai, nes panašų skai...
lų partijos reikalų.

«Kovos» N.11 randame daiktų, i kuriuos turim arkreipti sąjungos narių atidžią. 168 pusl. yra tilpęs Neniaus «Laiškas i Sąjungos draugus». Nenius yra išleidęs p. K. Stiklelio «Ko mus mokina žvaigždės?» Tuom jis mano esąs gera padaręs *lietuviškai* literaturai ir vargstantį raštininką sušelpęs. Rankraščių gulinti daugybė,—nuo savęs pridursiu—«vargstančių raštininkų» daug,—todėl Nenius šaukias i sąjungos draugus, kad ir jie eitų jojo pėdomis gera darytų «lietuviškai» literaturai ir «vargstančius raštininkus» šelptų. Jei Nenius gera lietuvių literaturai daro ir šelpia skurstančius raštininkus, tat jojo privatiškas daiktas: maža kur žmogus savo skatikus gali sukisti, savo pinigus gali kad ir į balą mest,—keno pinigai, to valia. Kada Nenius šaukia kitus Sąjungos draugus tą patį daryt, tai čia ir turim apsisot, kad pažiūrēt, kas iš to išeitų. Pirmiausia, Nenius išleido knygutę: «Ko mus mokina žvaigždės?»—*Ji ne socialdemokratiška*. Kodėl kiti draugai iš Sąjungos negal išteist tokių—pat ne socialdemokratiškų knygučių—apie dangų, apie peklą, davatkų gadzinkų, kunigų gadzinkų, avinų ir avelių kirpikų ir t.t. viso likusio ranašaus mėslo?—Leizdami kaip Nenius, žinoma, visa gali išleist, kas tik gali mažai susipratusį žmogų prie savęs priviliot, kad ir tat būtų menka caca, vaikams zabova.—Sąjunga, kaipo darbininkų socialdemokratų partija būtų išleisus p-no Stiklelio «Žvaigždes»...?—Ne! Ar Sąjunga būtų «šelpus» «vargstančius raštininkus» partijos narių mokesčiais?—Ne! Taigi Nenius neturi tiesos, kaipo. Sąjungos narys, šaukti kitus, kad eitų paskui jį, nē šieje kiti Sąjungos draugai gal-tokiu pat keliu eit. Ješkodami dar rastume tokių jau netikusiai padarytų partijos pinigų išlaidų,*] bet ir nurodyto pavyzdžio gana. Tokios netikusios išlaidos tik silpnina partiją: ant narių gula šiokie, tokie ir da kitokie mokesčiai,—kur tikrai reikalinga išlaidas daryt, ten duodamos kai—kurių rodos, kad šių išlaidų visiškai nedaryt, girdi, Sąjungai esąs tuotarpu šlektas metas! O ištikrųjų tik reikia įplaukas ir išlaidas suvartyt į centrą, kad kuopos, ar rajonai dar gi net, negalētų išleidinēt nē «žvaigždžių» nē raštininkų šelpt, nē pačios skolinties, nē kitiems skolinti panašiemis daiktams daryti kas šioki, ar tokiu budu negali but partijos labui išteisinta,—tuomet tikriems partijos reikalams užganėdint rasiēs pinigų.

167 «Kovos» N.11 Norkus «Reikale čarterio» yra jau persitikrėnes, kad nuo ateinančios vasaros LSS. centro viršininkai turėsią jau būt išrinkti neapmokamai... «Kovos» padėjimas esąs prastas... Bet aš tikiu, kad Sąjunga nepadarys klaidos ir nerinks neapmokamų viršininkų. Ir Norkus gerai žino, jog žmogus nevalges, neapsivilkęs, neužganėdinęs savo reikalavimų negali gyvent. Jei mes partijos darbu išrinktume mažą, be kapitalų, žmogelį, kursai visas valandas dirbdamas algos negautų, tuomet jį išrinktume badu numirti, o ne reikalingą partijai darbą daryti. Jei jau Partijai labai menkai eina, galima algas viršininkams mažint, bet kad galētų gyvent žmonės. Ir aš manau, kad ir toliau Sąjungos centro viršininkų vietos bus apmokamos, tik reikia žiurēt, kad teip Sąjungos narių nebutų renkamos aukos Rutkaus ir kitų raštininkų raštams leisti, bet kad visa, kas tik kur įplaukia, būtų varoma i patį centrą. Centras jau paskirs kokius raštus leisti, kokius raštininkus šelpti, teipo pat centras moėks tam tikrą išaukšto paskirtą algą Sąjungos darbininkams.

Pirmiau jau sakiau, kad Sąjungos narių mokesčiai priguli ne patiems nariams, bet visai partijai, visiems partijoms nariams. Vienas partijos pakraštyis turi daboti, kad kitame pakrašty pinigai nebutų savaim leidžiami, kur jie gali būt netiksliai suvartoti, bet kad tat eitų bendram tikram labui. Tam reikalinga partijos įplaukų ir išlaidų centralizaciją. Centralizuojant finansūs, centrui galima statyt reikalavimus, idant finansai—partijos energija—būtų vartojami teip, kaip to reikalauja organizuotų i socialdemokratų Sąjungą proletarų interesai.

27-III-09.

Julij s.

*] Bet pris augėčiau įvardintų išlaidų partija jokios teisės neturi. Red.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Turkija. Sultanas arba karalius yra savo rumų kalėjime! Aną kartą minėta Kovoj, kad Turkų valdžios reakcija pakilo teip, kaip Rusijoj. Bet Turkijos revoliucionieriai, jauna tūrkia i, —ne teip ilgai kentė tą reakciją ir i pora savaičių jų armija pereito nedėldienio rytą apėmė sultano rumus, jį patį po didelės sargyba laiko lyg kalėjime. Jō apginėja kariūmė: pasidavė, padėjo giklus. Niazi Bēi, garsus kaipo didvyris pereitų metų liepos mėnesio revollucijos (kada sultanas turėjo duot konstituciją), dabar yra pergalejusos kariūmenės komandieru, kaipi revoliucijos karaliūm. Eina žinia, kad pats sultanas, apimtas, išakęs savo šalininkams nēsipriešint, bet ir reporteriai apie tą abejoja. Tarp abiejų priešų nuostoliai kovoje pasidarė labai dideli: daugybė žmonių žuvo. Bet prieš tas atvirasias dviejų kariūmenių muštynes, valdžia įvairiuose miestuose leido savo kariūmenėj išpiauti krikščionis vyrus: žuvė jų apie du tūkstačiai, daugiausia armėnų. Ministerija nėra paleista, bet Konstantinopolius (šostinis miestas) ir kitos vietos yra apskėlbtos apgulimo padėjime. Įvesta karės įstatymai. Nors tarp žmonių viskas verda, bet tvarka yra tvirtose rankose. Galima suprasti kokia buvo Konstantinopolyje pekla cinant kovai tarp laisvės ir nelaisvės šalininkų, jeigu paminėsim, kad ten veikė netik tukstančiai šautuvų bet ir šimtai įvairių kaūolių.

Parlamentas teis-sultaną už suokalbi prieš konstitucija. Kas su juo bus nežinia. Bet, rodos,—kitą «dengvesnį» sultaną užsidės ant sprandų. Konstitucionalistai skiriasi i du abazu: konservatorių, kurie nori aprubežiuoto sultano, ir radikalų, kurie gatavi ir be sultano but; šiųjų mažiau yra. Revoliucijnė valdžia įsakė sustapdyt skerdynes Mažoj Azijoje nubaust jų vadovus. Adanos apygardėje 15 tūkst. krikščionių per skerdynes neteko savo turto, pastogės, o dangelis ir gyvybės.

Rusija ir Persija. Rusijos valdžia išsiuntė jau kariūmenės pulką i Persija, i miestą Astabat, kur eina baisios skerdynės, kaip Turkijoj. Išsiuntė, kaip pranešama, apsaugoti savo valdinius, bet kas žino, ar nepadėt Persijos valdžiai smaugt revoliucionierius? «Rus» korespondentas apie tat pranešdamas sako, kad beabejo vėl tuojaus kilsianti skerdynė. Rusijos valdžiai baisiai rūpi, kad tik neįvyktų Turkijoj ir Persijoj laisvė, nēs tada jau pačiai nebūt jokio paimatū ir turėtų skradžion nuėit!

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Darbininkų apšmeižimas

Washingtonė sujudo moters darbininkės, kūrjos dirba valdžios biuruose. Josios, kaip skaitytojams jau žinoma, neseniai susijungė i savo sąjungą ir prisidėjo prie «Am. Darb. Federacijos». Tas valdžiai, o ypač valdžios įkvepėjai—buržuazijai baises nepatiko ir buržujų laikraščiuose pasirodė tokia nežmoniška apšmeižimas einas gandas, kad «Civic Federation» (buržujų draugija, taikanti darb... tala šiojo naudai), reikalaujant moterims, paskyrus komisiją ištirtiimui doros tų moterų, kurios dirba valdiškose įstaigose Washingtonė ir išmetimui apie 50 darbininkų, apskūstu už nedorumą. Moteris darbininkes pirmiausia stojo apginti Balph, cizelerių (klišių darbininkų) biuro direktorius. Jis apskelbė, kad dirbtuvėje dirba išviso 2,500 moterų ir nē viena neužsipelnė kokią panieką. Biuro dienos apyvarta esanti apie dešyni milijonai dol. ir vienok nebuve atskėrimo, kad iš tos sumos būt dingęs bent centas. Balph 26-28 d. apie 2400 moterų turėjo susirinkimą, kur pakėlė protestą prieš tą laikraštini šmeižimą. (Keliolika metų atgal toks moterų darbininkų paniekinimas buvo barbariškoj Rusijoj Rygos mieste, o dabar Amerikos buržuazija padarė tą «prograsą» savoveidmainingoje doroje).

Darbininku judėjimas svetur.

Prancuzijoj darbininkų judėjimas vis ein smarkyn ir platin. Meru mieste streikuoja knypkių (guzikų) darbininkai. Tas streikas kaip čia, taip ir kituose artimuose miestuose budina didelę baimę buržuazijai, nėra darbininkai aršiai stoja prieš valdžią ir net girdima šauksmai «šalyn respublika!» Judėjimas darosi politišku 5,000 kareivių ir stiprūs žandarų būriai saugoja miestą. Jie žinoma, gali tik grečiau provokuot maištą ir skerdynes. Darbininkų judėjimas ypač delto taip smarkus, kad yra daugybė bedarbių, kuriais valdžia nė nemano rūpintis. Taigi teisingai šaukiama: šalyn tokia valdžia!

Knypkedarbių streikas įvyko dėlto visasvietinio naujo kapitalistų ipročio, kuris prasidėjo rados Amerikoje, butent, dėl uždarbių apkopojims. Numažino uždarbius net 30-čia nuošimčių (30 centų iš dol.). Organizuojama visuotinas streikas.

„Tautiečiai“ nepasirinksią įnagių kovoje su socialistais!

«Vienybėj Lietuvinkų», N.16 š.m., ant pirmojo puslapio patilpęs šis «tautiečio» J. D. Kardoko apskelbimas:

Reikia atsargumo rašant laiškus.

Vasario 17d. atėjo pas mane krasos inspektorius ir atsinešė laišką rašytą «Kovai»; jieškojo gyvenusio Brooklyne J. Sekevičiaus, to laiško rašėjo. New Yorko krasos inspektorius man sakė, kad tą dalyką jam prisiuntė iš Washingtono jieškoti rašėją; smulkmenų negalys išduoti, bet parodė laišką ir «Kovai» adresuotą konvertą; tas rašėjas to laiško, tai vaikinai tik metai Amerikon iš Lietuvos pribuvęs, nepažindamas (!) gerai Amerikos santikių bei krasos teisių galėjo kokį žodį išsirtarti netinkančiai. Kiek atmenu, dėlei minėto (?) laiško «Kovoje» pernai tilpo gromatnyčioje atsakymas rašėjui, o kaip dabar matyti, tai patį (!) originalą kas nors turėjo perduoti valdžiai. Kasgi kitas kaip šitie, kuriems laiškas buvo rašytas, galėjo jį perduoti valdžiai.

Kas adresuotus «Kovai» laiškus priima, nežinau, bet visgi jės draugas patarnavo valdžiai, o ji nori du kiškiu pagauti. Nors skundikų reikalavimą atlieka ir jieško rašėjo, bet prašo, kad ir pirmiau išėjusius «Kovos» numerius, kurie tik buvo siųsti pačta priduoti, taip pat laiškus rašytus «Kovos» sanarių su grasinimais arba reikalavimais pinigų priešistatimiškais būdais. (Sic!)

Jeigu todėl «Kovą» pasijeks kokis nesmagumas, tegul ji už tai nekaltina tautiečių, kad jie skundė, bet tegul pažiuri į pasielgimus arti jos stovinčių. Kas kitam kasa duobė, kartais pats tik įpuola.

J. D. Kardokas.

Rašėjo tvirtinimas, kad dalykas eina «dėlei» to paties «laiško» ir t.t., tai yra spėlojimas, kuris turėtų nusteibint visus turinčius ir saugojančius savo «unara», jeigu tas nebūtų taip išisaknijęs skersai ir išilgai mūsų laikraštiją. «Na, spėsiu visaip—gal ir patropišiu»,—teip sau filosofuoja dauguma lietuvių rašėjų ir net kai kurie redaktoriai.

Čia mums kur kas svarbiau išgirsti «tautiečio» Kardoko pranešimą, kad tautiečiai skundė «Kovą». Žinom, kad yra skundas, bet nežinota, kad tai paeina jau nebe nuo atskirų ypatų, bet yra su tamtikra šalininkyste, butent—tautiečių (prasmėje tautininkų, susirišę, o atnot p. Mikolainio—«demokratų»). Sulyg to, ką J. Kardokas šneka apie laiškus rašytus «Kovos» sanarių (?) su grasinimais arba reikalavimais pinigų priešistatimiškais būdais, jis vėla, matyt, nesusiprasdamas, į-nesuomonės pelkę klimpsta, vienok gal jam tai buvo paranku, tik nežinia, kodėl stačiai nepasakė, kad «Kovos» (redakcijos) sanariai—tai «juodosios rankos» sanariai, nes laiškais grasindami reikalauja pinigų. Gal Kardokas pabijoję, kad tatai gali neišspausdint laikraštįje!

Skaitytojų žingeidimą pakakindami, paaiškėsime, kad Kova

yra apskūsta ne už «juodrankių» darbus, o tik už loterijos apgarsinimą. Bet kadangi loterija buvo ne ypatinga, tik visuomenės ir yra kitos ne «duobėtos» aplinkybės, tai iš to dalyko tokiems Kardokams ir kitiems «duobkasiams» neprisieis trinti iš džiaugsmo savo «pilotiškus» delnus. Ant galo klausiamo to doringojo apskelbėjo: kas kam kas duobė? kas yra duobės kasimu, o kas žmogėkumu? Gal kartais pats sau žmogelis išsikasa duobę per ilgą laiką. Taip ir buvo su tuo Kardoko teisinamuoju «tautiečiu». Tatai paaiškės, kai ateis laikas.

«Kovos» Redakcija.

IŠ LIETUVOS

Lietuvių atstovų nuteisimas. Kovo 11 d., Vilniaus Teismo Rūmai nagrinėjo antrosios dumos kauniškių lietuvių social-demokratų atstovų byla. Jie buvo kaltinami už tai, kad vasario mėnesį 1907 metais parašė ir išspausdino «Skardo» No. 9-me atsišaukimą į rinkėjus—valstiečius ir darbininkus, kuriuo raginę juos prisidėti prie dabartinės valstybės tvarkos griovimo. Kaltino juos § 1-uoju ir 2-uoju įt. str. 129. *Teismo rūmai pasmerkė visus penkis atstovus: prisiek. advokatų Stašinskį, d-rą Gudavičių, Kumelį, Kupstą ir Povylių kiekvieną vieniems metams tvirtapilės.* Gynė advokatai: Viublevskis ir Tarchovskoj. Iki įgausiant tam nutarimui galę, Teismo Rūmai pareikalavo iš jų užstatos po tukstantį rublių iš kiekvieno.

Drauge buvo prikerpta ir valstiečio Radzeviciaus byla, kuris buvo kaltinamas, kad išmėtęs po Šiaulius tuos atsišaukimus. Jisai taip pat pasmerktas vieniems metams tvirtapilės.

«Viltis»

Višakio Rūda (Suvalkų gub.) «Kovos» N7 š. m. visiškai neteisingai paduota žinia iš Višakio Rudos (Suvalkų gub.) A. H. Zanavykas rašo, matyt, tikro atsitikimo nepatyręs. Rašo, buk valstiečiai užmušę žmogų. Tą padarė paprasti «chuliganai», ir ne už kokią ten vagystę, o tik dėl ypatingo keršto. Mat tie chuliganai bevarinėdami po apielinkę savo baurius darbus sugriovė kokio ten vargdienio grintelę ir apiplėšę šeimyną. Tariamasis vagis galėjo but teisme liudininku (nes jisai matė), nuškraustas žmogelis grumėjo paduosius teisman; piktadariai gelbėdami save nuo pavojaus, jį užmušė kaipo liudininką. Antra, girti «chuliganai», norėdami atkeršyti padoresnei merginai už viešą atsisakymą nuo draugavimo su valkatoms, nuėję naktį pradėjo versti duris ir daužyt langus. Tėvas pajutęs bėgo gelbėti savo dukters; nuo pirmo smugio krito negyvas...

O šis trečias atsitikimas nėra taip baisus kaip jį Zanavykas tēploja. Pražuvėlis likimą buvo jau užsipelnęs. Višoje Rudos apielinkėje žinomas «chuliganas» neblogiau už kitus savo draugus atsižymėjęs peštynėse ir daužymuose langų.

Jaunuomenė čia galima padalinti į dvi dali. Čia išpelenčio apšvietimas leidžia savo diegelius, nors tarp mato skaitliaus jaunųjų galima išvysti žmones geidžiančius sveiko mokslo. Šita dalis jaunuomenės turi daug nukęsti nuo skaitlingos minios tamsunų. Nuėjai! bažnytkieimin, tai tik žiu-

rodrankių» darbus, o tik už
loterija buvo ne ypatingas, tik
aplinkybės, tai iš to dalyko
obkasiams» neprisieis trinti
Ant galo klausiamie to dorin
et kas yra duobės kasimu, o
sau žmogelis išsikasa duobę
rdoko teisinamuoju «tautiešiu»

«Kovo»

...kada prakirs galvą, arba vaišyk degtine. Iš tos prie-
kasties ir šitas drąsus vaikinai nėra vertas tokio vardo, kaip
Zanavykas vadina piktadariu. Jei ramiai keliaujant puo-
sasi su plyta ant veido — kogi daryti? Žinoma, turint pro-
gą, reikia ginti savo organizmą. Tą šis ir padarė.

F. Kadugys.

LIETUVOS

ų nuteisimas. Kovo 11
nėjo antrosios dumos kam
ų atstovų byla. Jie buvo
esį 1907 metais parašė ir
tsišaukimą į rinkėjus —
raginę juos prisidėti prie dab
mo. Kaltino juos š 1-uoju
ai pasmerkė visus penkis atstovus
Fudavičių, Kumelį, Kupstą ir
rtopilis. Gynė advokatai
įgausiant tam nutarimui
š jų užstatos po tukstantį rublų

ikergta ir valstiečio Radze-
mas, kad išmėtęs po šiauliu
o pat pasmerktas vieniam rublui

Suvalkų gub.) «Kovo» N
ta žinia iš Višakio Rudos
šo, matyt, tikro atsitikimo
užmušę žmogų. Tą padarė
ž kokią ten vagystę, o tik dab
liganai bevarinėdami po apy-
ovė kokią ten vargdienio grū-
iamasis vagis galėjo but teism
ruskraustas žmogelis grumio-
gelbėdami save nuo pavojaus.
antra, girti «chuliganai», nori-
inai už viešą atsisakymą mo-
ėję naktį pradėjo versti duris
ęš bėgo gelbėti savo dukter-
...

itikimas nėra taip baisus kaip
tūvėlis likimą buvo jau utar-
je žinomas «chuliganas» nel-
žymėjęs peštynėse ir daužym-
galima padalinti į dvi dal-
eidžia savo diegelius, nom-
lima išvysti žmones geidžian-
unuomenės turi daug nuk-
nų. Nuėjai! bažnytkiečiai, b-

REVOLUCIJONISKOJI RUSIJA.

Gegužinė.

Gegužinės liudininkus
Saulė sveikina šviesi!
Liudnus skurdžius darbininkus
Šildo ir ramina jį.

Daug oi daug draugų jau žuvo,
Sukuryj baisios kovos!
Skaistus kraujas teip pasriuvo
Ant mūsų darbo vėliavos!

Varpo garsas nukankintą,
Kvieč į smilčių kalnelius,
Gelžies pančiais surakintą
Kviečia mirt už varguolius!

Gegužės vėjelis barsto
Žiedus laisvės karžygams.
Gegužės audra žad kerštą
Darbo žmonių kraugeriams!

Pamiškėj prie sūnaus kapo
Gailiai verkia motina,
Ašaroms tą žemę laisto,
Kur gul laimė jos visa...

Bet už girus jau saulelė,
Žeri skaisčiais spinduliais.—
Būk, gailioji asarėle,
Gegužiniais mums jausmais!

Mes, kurie prisiekę esam
Mūsų vėliavai kovos,
Kurie prispaudimą nešam
Dykaduonių tos gaujos—

Trenksim jungą geležinį—
Lai drąsa mumyse kyl!
Garši giesmė gegužinė
Lai tarp mūsų neuntų!

S. Strazdas.

ŠIRASO ROZĖ

I-mai Gegužės Dienai Parašė A. ANTONOV.

Šachas Ali-Gadai-Vadzi rustus buvo valdonas. Prieš
jo paliepinus drebėjo visa Persijos liaudis. Keli šimtai gra-
žiausių moterų tarnavo jo norams, o našlės ir maži kudikiai
klupojo arti jo rūmų per dienas ir nekantriai laukė, kad
augščiausiojo pasiuntinys priimtų jų aukas. Neišdrįso jo
valdiniai savo nuodėmingomis akimis žvilktuoti į galingą ze-
mės tvarkytoją. Kas jiems ašaros ir gyvastis? Didžiojo
viešpačio pageidimams jie viską atneš.

Sėdėjo ramus šachas ant auksinio sosto ir skaitė visokių
pašų pranešimus. Atplėšė šeštą laišką ir įsigilino į jį. Tai
buvo Širaso provincijos gubernatoriaus pranešimas apie atsi-
radimą ten negeistino augmens. «Vos nutirpo sniegas ir iš-
siskleidė lapai, — rašė jis, — kaip tarp visų augmenų, išduo-
dančių smagią kvapsnį, atsirado krumas ir pražydo dideliais
raudonais žiedais. Šaldus aromatas pasklėjo po visą apie-
linkę ir patraukė valdinių atydą. Kas tik gyvas metė
darbą ir bėgo skinti nebutus žiedus. Nors krumas dygliuo-
tas, vienok tas nebaugina jį mylinčiųjų. Bandžiau aš jį iš-
rauti. Susibadžiau rankas ir sukruvinau jas, bet užmanymas
nenusisėkė. Tuomet prisakiau valdiniams, kurie da nebu-
vo užhipnotizuoti šito burtiško augmens, išplėsti jį iš pat-
šaknų ir įmesti į giliausią upę, kad visi, prie jo einantieji,
nuskęstų. Gavęs vandens, krumas da labiau įsikerėjo ir žie-
dai jo pasididino. Akis negalėjo atsigerėti jų spalvos dailu-
mu ir širdis tankiai plasnojo, kada stebukliugai gardi kvaps-
nis veržėsi į krutinę. Aš pats ne sykį būvau įpuolęs į abejo-
nę: norėjosi plaukti ir nusiskinti nors vieną lapelį. Tiesa,
sunku buvo priplaukti: smarkus vandens verpetai teip ir ty-
kojo pagauti gyvastį. Vienok tas žiedas, kuris liko pavadin-
tas rozė, naikino visokią baimę. Ir teip, galingas valdone-
plaukiojo šitas krumas iš vietos į vietą, pagimdydamas valdi-
nuose kas žin kokį naują jausmą. Pirmą jį mylėjo ir gar-
bino vien tik tave ir tavo paskirtus perdėtinius, dabar jie iš-
tvirko: pamylėjo raudoną rozės žiedą ir pasiryžę jie užmušti
tave ir bent vieną iš mūsų, jeigu tik išdrįsime trukdyti jų už-
sidegimą. Matydamas baisų pavojų tavo sostui, aš liepiau tą
prakeiktą krumą paimti ir sudęginti. Kada jis liko ištrauk-
tas ant kranto, pasirodė, kad tuli žiedai peržydėję ir išnoku-
sias sėklas vanduo išnešiojęs. Vanduo bėga toli, todėl jokių
budu negalėjau jas sugaudyti. Iš baimės, kad iš jų išaugs
nauji krumai ir vėl juos žmonės pamylės, liepiau sukviesti

daugybę valdinių ir prie jų akių sudeginti su paniekinimu visus suerzinusį krumą. Susirinko skaitlingos minios. Vos tik liepsna palietė raudonus rozės žiedus, kaip iš jų išsiliejo neapsakomai gardi kvapsnis, ir minia su didžiausiu rėksmu puolė gesinti ugnį. Užmuštas liko užkurėjas ir visi jo sėbrai. Rozės gi krumą susirinkusieji paskirstė į daugelį dalių ir kiekvienas nusinėšė po šakelę su šaknimis, kad užveisti pas save šitą augmenį.

Dangaus palaimintasis galiune, meldžiu tavo patarimo. Persilpnas mano protas, kad išnaikinti maištingą žiedo įtekumą. Saugokite mane, pratėvių spėkos! Mūsų valdiniai pradės mūsų neklausyti ir nedirbs mūsų naudai. Rozės savo galybe užkurs juose neaprobežiuotą jautrumą. Jie panorės būti visi visai laisvais!...

Ali-Gadai-Vadzi teip liko sujudintas, kad, nepabaigęs skaityti pranešimo, suriko:

— Po mano kojų turi snausti pasaulė!

Šituos žodžius jis visuomet išvardavo, kada norėjo pašaukti savo tarnus.

Atbėgo blizgančiais rubais apsirergus gauja ir suklaupė prieš galingą šachą. Bučiuodami žemę, tarnai kalbėjo:

— Tavo norams — mūsų gyvastis.

Ali-Gadai-Vadzi mostelėjo ranka ir tarė:

— Širaso provincijoje įsiveisė raudonas žiedas. Jį vadinama rože. Tas prakeiktas augmuo kėsinasi mano sostą suardyti! Visos pajegos turi būti panaudotos, kad išnaikinti tą gaivalą.

— Saldus tavo paliepimas liks kunu, — vienbalsiai ištarė visi tarnai ir apleido rumą.

Už kelių valandų šachui pranešė, kad Širaso rozės naikinimui viskas jau yra surengta ir pasiūsta.

Dabar, jis, rodos, galėjo pasilsėti. Bet neužilgo gauna žinią, kad daugelis kareivių ir policistų meta giuklus prieš rozės gražybę ir kvapsnį ir patys griebiasi ją auginti.

Užsimastę valdonas. Apgalvojo, kad galybė jo puola. Ir graudžiai, graudžiai pradėjo verkti, kaip verkia trejų metų kudukis, melddamas cukraus.

Užėjo ruduo. Rozė peržydėjo. Da sunkiau liko surasti jos krumus, kurie iš pavnišo niekuom nesiskyrė nuo kitų. Jie lauke pavasario, kad vėl pražydėti pasakiškos grožybės žiedais ir apdovanoti augintojų krutines saldžiausiu aromatu.

Atėjo laukiamas gegužės mėnuo! Atsibudus iš miego žolė apdengė pasilsėjusią žemę; berzeliai išsklaidė savo limpančius lapelius ir gausiai barstė ant praeivio savo jauną, malonią kvapsnį. Pražydo tuomet ir Širaso rozė. Iš upės išnešiotų sėklų išaugo naujų krumų tukstančiai, iš mažų šakelių įsikėrėjo neišnaikinama daugybė. «Kur koją kelsi, vis ant rozės užmįsi», — šitoks pranešimas buvo duotas šachui dėpaaiškinimo, kad visos priemonės rozės naikinimui yra perl silpnos.

Greitai visa pasaulė dasizinojo, kad Širase kur tik koją kelsi, vis ant rozės užmįsi.

Ali-Gadai-Vadzi persigando ir užklausė:

— O kaip valdiniai?

— Jie visi metė darbą ir išėjo tarp rožių pasivaikščioti, — jam pirma jų jausmai buvo apmirę, jie nesuprato, kas gražu, kas biauuru. Šiandien stebuklingo augmens žiedai išbudino juose visas pajegas ir gabumus, kokius tik žmogus gali turėti. Jie švenčia atgimimo šventę.

— Ginklu bandykit juos gazdinti! — paliepė šachas.

— Rožių kvapsnis turi kas žin kokią užburta pajėga — ji įkvėpė jiems begalinę drąsą. Jie visi rėkia, kad geriau numirti, negu apleisti gyvastį duodančius žiedus.

— Kareiviai ką veikia?

— Jie patys skina rožių žiedus ir jais apskaišė linkmai dainuodami vaikščioja. Jie sveikinasi ir bučiuojasi su valdiniais.

— O moterys?

— Jos pina didelius vainikus iš raudoniausių rožių žiedų ir krauna juos ant už rožių auginimą nukentėjusių kapų. Jos vainikuoja šventės vadovus.

— O vaikai?

— Jie verkia, jeigu motinos neduoda jiems rožių žiedų, Šachas nuliudo.

— Neliko mano viešpatystėj ištikimo žmogaus! — suriko jis, suspaudęs savo galvą: — Rozės sėklas vanduo išnešios po visą pasaulę. Šitas augmuo patrauks visų šalių valdinius. Tuomet žemės galiunai turės žuti. Ne, nedalėsiu! Kol da nevelu, visų viešpatysčių valdonams duokite tinių, kad jie padėtų man išnaikinti rozės!

Akiemirksnyj pribuvo tukstančiai pėkščių ir raitų kareivių. Prasiėjo bausis rožių mindžiojimas, jų apginėjų kraujas susimaišė su žiedais, nuo ko šitie da labiau paraudo.

Rodės, viskas jau pabaigta. Svetimų šalių kareiviai sugrįžo namo. Namiškiai jų klausė: «Kur buvotės? — Širaso rožių naikinti», — atsakė tie. Pradėjo visi teirautis, kas per vienos tos Širaso rozės, dėlko jas naikina.

Svetimų šalių kareiviams jos patiko. Jie parsinėšė su savimi kas sėklų, kas šaknų. Pasodino ir laukė pavasario. Atėjo gegužės mėnuo ir rozės pražydo. Kaip tuomet nedžiugo visų šalių gyventojai! «Rožių! daugiau rožių!» — jautriai šaukė jie. Pradėjo kolyti kareivius, kurie naikino Širaso rozės. Prasiėjo visoj pasaulėj šventė.

Ali-Gadai-Vadzi kvietė į pagelbą kitų šaliu kariumenų, nes vietoj išmindziotų krumų išaugo jauni, da su didesniais žiedais. Pralaimėjo vargšas: kiekvienos viešpatystės valdonai buvo užimti rožių naikinimui savo šalyj. Jie visi keikė šachą už pernykštį jų kareivių pakvietimą, kurie turėjo progą parsinešti sėklų.

Zmonės teip pamėgo, teip pradėjo godoti rozės, kad jų išnaikinimui neliko budo. Kas metai jų veisiasi vis daugiau ir daugiau. Vanduo, vėjas ir žmonės išnešioja jų sėklas į tas vietas, kur da jų nebuvo.

Kaip tik ateina gegužės mėnuo ir pradeda visokie augmens atsigauti, tuoj visi rožių augintojai meta darbą ir eina apžiūrėti, kaip gausiai kerėjasi jų branginamoji rozė. Apiskaišę jų žiedais, jie linksmynasi ir laukia, kada rozės apims visą pasaulę ir užstos amžinos gražybės šventę, kada visi galės gėrėtis pasilsiu tarp rožių.

Šachas Ali-Gadai-Vadzi. Jie žiūrinose, kaip jie ukturs juos O Širaso rozės

Kareiviai Kariuonų Marselio (Prie ginklo skaitytoms) atėjus giesmė.

O, laosybe! T Sosvienudam Deimtas tulkst Aukštų, kaip Pasiekiantis Kuriam audri O, atlek vieš O, atlek pasių Ateik ir apšv

O, baltoji Eua Duonos ir vy Ir tu pati tat Kas link ma Ji yra mano Aš su ja vėls Bet nepastov Ir josios besi Neduoda ma Vargė! Man

O, melodiški O, kvėpianti Visi žmonės Bet ir didžiū Nežimiškis Reikės nusil Bogilhanas! Vargė! Liu Ir didžioji Tiktai begal

Drėdesimta Atidiangeni Tegal visi e Prisaukia p Kad tautos Nuo žemian Vasingtona Ateikit ir j Hin Jun, m Laisvės vak

*Paisas—Kyn

** Cimorion.

Žmogų juo nešiminti

Šachas Ali-Gadai-Vadzi ir kiti pasaulės galiunai verkia tą dieną. Jie žino, kad rozė išbudys snaudančius jausmus valdiniuose, kad žmonės liks visai laisvais, nes gamtos grožybė užkurs juose naujus jausmus, nenuolankumą.

O širas rozės vis kerejasi ir žydi.

Kiniečių Marselietė.

Moksliskame rusų laikraštyje «Viestnik Znamia» patalpinta «Kiniečių Marselietė» — nūdavimo žinomos Prancuzų tautiško himno («Prie ginklo, ei! tėvynės sunų»). Neprošali bus ir «Kovos» skaitytojams išgirdus, kaip skamba tos atgemančios tautos revoliucijnei giesmė.

I

O, liuosybe! Tu viena didžiausių dangaus gėrybių.
Susivienydama su pasaule, tu padarai ant žemės
Dešimt tukstančių naujų stebuklų,
Aukštų, kaip dvasia, didžių, kaip milžinas,
Pasiekiantis debesis,
Kuriam audrinis debesis — tai vežimas, vėjai — tai arkliai...
O, atėik viešpatauti ant žemės.
O, atėik pasigailėjus mūsų vergijos juodojo pragaro,
Atėik ir apšviesk mus savo skaidria saule.

II

O, baltoji Europa! Tu ištikrųjų esi numylėta dangaus duktė...
Duonos ir vyno pas tave perpilniai.
Ir tu pati tat valgai, kas tau priguli.
Kas link manes, — aš myliu lasvę kaip pačią.
Ji yra mano minčių diena, mano nakčių vakaras
Aš su ja vėla matau mano tėvynės vargus...
Bet nepastovi laisvės prigimtis
Ir josios besikeičianti keliai
Neduoda man ją įgyt!
Varge! Mano broliai yra vergais.

III

O, melodiškasis vejeli, o, blizgančioji rozė,
O, kvepiantis, stebuklgasis pavasario žiedė!
Visi žmonės tampa karaliais!
Bet ir didžiausio džiaugsmo valandoj
Neužmirškim žmonių kančių...
Reikės nusilenkti prieš Pekiną*)
Bogdihaną***) — tai mūsų vilkas.
Varge! Liuosybė numirė,
Ir didžioji Azija dabar —
Tiktai begalinis tyras (pustynė).

IV

Dvidešimtame amžy, kada viskas verda darbu,
Atidiangenčiu naująją gadynę,
Tegul visi drąsoliai vienbalsiai
Priešaukia prie permainų ir dangų ir žemę,
Kad tautos dūšia pagrozėtų
Nuo žemiausių daubų iki viršūnių Kuango.
Vašingtonai ir Napoleonai, judu laisvės sunų,
Atėikit ir įsikūnykit mumyse.
Hin Jun, mūsų pratėvi, veskie mus,
Laisvės vadove, skubinkis prie mūsų su pagelba!

*) Pekinas — Kynijos sostynė.

**) Cleorolis.

Žmogų išliuosuoja tiktai protas: žmogaus gyvenimas
juo neišmintingesnis, juo nelaisvesnis. — Tolstoi.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokipimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinamos.

Waukegan, III. Męs keli D-tės Liet. Laisvės Myl. nariai parengėm Kovo 21 d. viešą susirinkimą, kur kaip kalbėtoją pakvietėm P. Puskunigį. Prisirinko diktokai žmonių ir klausės ramiai aiškinančio tiesą sumanus kalbėtojas. Užsiprašė Republikoniškoji partija kelis žodžius pašnekėti, nes tada buvo rinkimai miesto administracijos. Podraug išėjo du neramūs salionistai P. Venbris ir Dackevičia. Jie norėjo sugaišinti prakalbas, bet Waukegano lietuviai nevisi duodas save išnaudoti — užsarmatino jų balsą. Literatūros fondan surinta \$4.30, už kelionę kalbėtoji 1 dol. 10 c., palieka prisiųsti Liet. lit. fondan \$3.20. Į socialistų partiją įsirašė 17 ypatų.

Waukeganietis.

Rochester, N. Y. Balandžio 3 d. 7-ta kuopa L.S.S. parengė prakalbas Clifton Hall'ėje. Publikos susirinko apie 70 ypatų. Kalbėjo vietinių draugų: A. Smulkutis — apie Rusijos darbininkų gyvenimą, K. Semeda skaitė lekciją «Kam žmonės organizuojasi?»

Drg. K. Vaivada aiškino socializmo ateitį. Prie to buvo deklamuota eilės. Publiką matyt buvo užganėdinta.

Ačiū Rochesterio lietuviams, kad lankotės į susirinkimus, kur yra kalbama apie darbininkų reikalus.

Darbininkas.

KRASOS DEŽUTE.

69 LSS kuopai. Patalpinu tik tą, kas visaf Sąjungai žinotina. O pasargas administratoriui pridaviau jam pačiam.

J. Levanui. Eilės «Neverk Juozyte» sugražinta.

K. Subočini. Eilės «Pabusk darbininke» patalpinom, pagal jusųpatarimą, į antrąją vietą — dėlto, kad nepoetiskos.

Administratoriaus Pranešimai.

Dabar galutinai suskaičiau senus numerius «Naujosios Gadyinės» ir «Skardų» («Žarijas» buvau pirmiau suskaitęs). «Naujosios Gadyinės» radau 3 kompletus pilnus. Draugai, galite gaut juos po \$2.00. Užsisakykit tuoj, kas pirmesnis, tam pasiūsiu. Kiti 5 komp. yra nepilni — truksta po 1,4 ir 6 num. Tuos galima gaut po 4c ekz. visą kompletą. Likusių nesurenkamų numerų yra 832, «Skardų» 117. Tuos, kaip ir «Žarijas» galima gaut po 2c ekz. Senų «Kovų» po 50c už 100. Viskas su prisiuntimu. Apsisteliuokit praplatinimui, draugai, nevilkinant. Visiems reikalavusiems senų laikraščių jau pasiunčiau. Negavusieje duokit žinią. Jusų

F. J. Bagočius, Adm

Pirkejas atsinešes arba atsiuntes šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

ATKREIPKIT ATYDĄ

Ir pirkit visus trunkus geriausioje vyno sankrovoje. Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
California Brandy { gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Vynas nuo 30 centu iki 1 doleriui 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dviejų dolerin.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodame gražias dovanas. Kalbam lietuvių, lenk., ruskai ir kitaip.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

PIRMUTINE LIETUVIŠKA AGENTURA

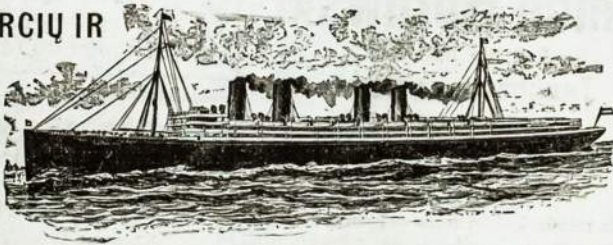
A. M. STANELIS

Vienatinis Philadelphiaj Lietuvis Agentas

LAIVAKORCIŲ IR
PINIGŲ

Siuntimo į

Visas
Svie to
Dalis.

Jeigu nori gerai ir greitai parvažiuoti į Lietuvą arba partraukti ką iš Lietuvos, pirm, negu nueisi pirkti laivakortę pas svėtimtą, ateik pas mus pasiklaust rodos. Parduodu laivakortes (šipkortes) ant visų vandeninių kelių, didžiausių ir smarkiausių laivų. Pinigus siunčiu per didžiausias bankas į visas svieto dalis. Perrasau, parduodu namus, lotus ir farmas. Apdraudžiu (išsiurinu nuo ugnies. Išdirbu daviernastis, vališkas popieras, išsiurpinu pašpartus, išdarau «morgičius» bei lystus. Turėdami minėtus reikalus, kreipkitės šiuo adresu:

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa

DRAUGAI! Atsiteiskit savo skolas L.S.S. už knygas, darbus ir t. t.

P. S. Silverman.

Rusiškai-Turkiška Pirtis
319 CARPENTER ST., PHILADELPHIA, PA.

Jėzusas Nazeretėnas.

Puiki Knygtė, apipiešianti gyvenimą Jėzaus Kristaus. Knygtė verta kiekvienam perskaityti, kurs nors ką nori žinoti apie šį žydų didvyri. 105 pusl. 35 c. Adresuokit:

J. A. ZELTCHIUS 415 MADISON ST. SEATTLE, WASH.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor

F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year - \$2.00
Six months - 1.50
Three months - .50

PRENUMERATA
viesoje dalyse svieto

Vienlema metams - \$2.00
Šešioms mėnesiams - 1.50
Trims mėnesiams - .50

ADVERTISEMENT RATES

One inch once - 50c
One inch one month - \$1.50
One inch one year - 15.00

APGARSINIMU KAINOS

Colis sykj - 60c
Colis per mėnesį - 1.50
Colis per metus - 15.00

All Communications should be addressed

Visokiuose susišėimuose adresuokit:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Jau išėjo iš po spaudos

BALTRAMIEJAUS NAKTIS

Parašyta
PROSPER MARIMEES

BALTRAMIEJAUS NAKTIS — Didelė Knyga, žingeidi, naudinga kiekvienam perskaitymui. Cion tą rasi, ko kitur negali. Gaunama Lietuvoje knygynuose, o Amerikoje pas agentus ir išleidėja šiaip adresuojant:

J. Naujokas

Madison Station, Box 189, NEW YORK, N. Y.

"RAISTAS" (The Jungle) iš Amerikos Lietuvių darbininkų gyvenimo aprašymai 1 dol.

"Kova", "Vienybė Lietuvių" ir "Lietuva" prenumerata metams 2 dol., bet kas per mane naujai užsirasys bilė kurį iš paminėtų laikraščių, prisijunčiant užmokėstį už metus, apturės "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ" DOVANAI.

Yra tai pamstai prancūzų tikėjimo (religijos) ir diskusijos. Indomys darbai karalių, vyskupų, kunigų ir jų paslaptys. Išskerdimas hugenotų tik viena naktis (10 tūkstančių Paryžuje; ir dviejų mirtančių giuclai bedievis ir kataliko

Kaina
75c.
Audeklintas
Aparais
1 dol.

Puiki GALERIJA

Senoj vietoj ant Main St, Manayunk, Phila, Pa. už \$500 su namu, fornicias ir aparatu.

Jei kas nemoka to darbo, aš išmokšiu Dykai. Atsišaukit pas,

MIKOLAS TRAKIMAS
1410 Federal St, Philadelphia.

Gerai dantis yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda nanjus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira \$10.00 Kožnam Vyrų Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite didelės vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei kaip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibės vyriškume, abelnam nupulime speku, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepenų, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei isigydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami pinigus daktarams ir uz gidukles, negaudame jokios pagalbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyrų, jums bus vertesni bagelboi, kaip \$100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir kaip gallet buti greitai išgydyti. Tukstandei vyrų atgava sveikato ir vyriškumo per pagalba tos vertingos knygelės. Ta knygelė ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama **vysai dykai**; mas užmokam ir pačtau. Jškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskitie mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelė.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 703 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusiti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelė.

**Dykai
del
Vyrų**

Vardas ir pravardė.....
Pačta..... Statas.....

Farmas! Pirkite FARMAS.

Didžiausia Amerike Lietuvių Farmerių Kolionija, kur yra daugelis lietuvių gyvenančių ant tų farmų. Žemė gera, lygi, ne akmenuota ir ne balos. Puikiausia ir linksmiausia vieta dėl žmogaus norinčio pirk gerą žemę, nebrangiai ir ant lengvų išmokėsiu — mažą sumą inesti tuojaus, o likusius išmokėti per daugelį metų. Žemė derlinga visokiems javams, kalpo tikviečiama, rugiame, bulvėms ir kitiems javams. Yra žemės ant pardavimo palei upes ir ežerus su puikiausiomis lankomis kaip Lietuvoje, dėlto ir vadiname tą kraštą "Nauja Lietuva". Tos žemės guli Vakariniame dalyje Michigano Valstijos, netoli Chicagos ir Montee portavo miesto. Prekė žemės 8 dol. akraas ir brangliah. Dėl plateenų žinių, ir jeigu nori atvažiuoti pažūrēt, kreipkitės prie

Ant. Kiedis, Peacock Lake Co. MICHIGAN

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER
Lietuviai, v...
L. A. Os...
Knygu S...
BROW...
NAUJAS K...
GEO. A. PUP...
1112 S. LEAVITT S...

RATES
\$2.00
1.50
.50
50c
\$1.50
15.00
l be addressed

"KOVA"
ing Ave.

jo iš po spaudos

IEJAUS NAKTIS

Parašyta
ER MARIMEES

AKTIS — Didelė knyga, žin
kvienam perskaitymui. Cion
regali. Gaunama Lietuvoje
rikoje pas agentus ir išleidę
p adresuojant:

Naujokas

Box 189, NEW YORK, N. Y.

is Amerikos Lietuvių darbininkų gyventojų
yvntinkų" ir "Lietuva" pronomerata meto
bile kurį is paminėtų laikraščių, priklausančių
IEJAUS NAKTIS" DOVANAI.

I J A .

Mana-
su na-
ratu.
išmokėjau
IAS
adelphia.

niu

los vertes
o kraujo
ne, orga-
isigydyte
gidukles,
jums bus
galet buti
gelba tos
ras neat-
kal; mas
m, o mas

icago, Ill.
knygelė.

Ant.Kiedis, Ponce

TER'S

IN-EXPELLER

muskulai tau nleko gero nesir
jei tavo organizmas nalkys
REUMATIZMAS.

PELLER gerai įtrintas tuojaus su-
ausmą ir pašalina visas jo priežastis.
60 c. viasoje geresnėse aptikose.

F. Ad. Richter Co.
215 Pearl Street
NEW YORK, N.Y.

stuviai, visokiuose reikaluose
savo vertelgas. Reikalui at-
kreipkitės pas:

A. Ostapowicz
viškai-Lenkiskas Graborius.
Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

Knygų Sankrova
Broliu Brown.

gos parsiduoda už papigin-
tą prekę.

geresnės dovanos ant švenčių, kalp
knyga, arba raikius knygų.
urime daugybę knygų lietuviškoje,
koje vokiškoje, angliškoje, fran-
ziškoje ir kitokiose kalbose.
os" skaitojama, kurie ateis išei-
šita apgarsinimą, perkant knygą
nuleisime tam tikrą procentą.
mus gali sukalbėti arba parašyti
kal, lenkiškai, vokiskai ir angliskai.

Adresuokite šiuo adresu:
BROWN BROS.
Book Store
E. cor. 5th & Pine sts.
PHILADELPHIA, PA.

KNYGAS KATALOGAS

nebuvo lietuviškoj kalboj, bus
tam prisiustas ant pareikalavimo
prisiųs 10 c. markėms. Tame
loge telpa aprašymai, apie Elek-
Krutančių paveikslų mašinas,
skas lempas, štukas, visokių ga-
knygas ir tt. Kas nusipirks
juokingų dainų knygelę "Dai-
anikėlis" kurios prekė 25 cent.
prisiųsime katalogą dykai. Rei-
jame gerų agentų pardavineji-
mus tavorų po miestus ir mies-
Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Geriausias visoj Philadelphijoje
Rusiškai-Turkiškės Pirtys
15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atdaros kasdien
iki 12 val. nakties. Serdomis moterims nuo
1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas nau-
joje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios
Itaisas. Teipgi karunces, sarpas ir li-
tus dr-sčiu darbus. Kreipkitės prie jo!

G. W. Kownacki
2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.
Sallunas ir Vynycziā
Geriausī Amerikoniski ir užrubeži-
niai Vynai, Likieriai, Arielkos ir
Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

S. Szveda
Bell Phone Kensington 57

Lietuviškai-Lenkiskas Graborius:
2409 E. Norris St., Philadelphia.
Viasuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį,
kurs visus reikalus atleka prieliskai ir pigiai.
Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI
Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likie-
rio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliu-
kuose Szmido' bravoro. Dirbtuvė mine-
rališkų vandentų.
Kaibam lietuviszkal, lenkiszkal, ruskal ir angliszkal.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Bell Phone: Frankford 454 D.
George S. O'Connor
4164 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.
PLUMBERIS.
Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus
reikalaujančius taisymo. Teipgi intai-
so gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.
Pristato vežimus veseilioms, krikštynoms,
pagrabams ir tt. Jis yra ricientelis tikras
ir teisingas tautietis. Prekes prielinamos.
Keystone Telefonas: Raet 42-65-A.

Trakimas Specijalistas

Drangai ir Draugės!
Siuomi noriu atkreipti atydą netik phladelphiecių, bēt
ir kitų savo tautiecių, kad kas nori turėti tikrai artistiskai padā-
rytā savo portretā, tepaveda tājį darbā tikrai nesimapsnšiam
toj profesijoj. Aš esu baiges mokslā ir savo profesijoj ilgai prak-
tikavęs, todėl mano darbas pilnai užganēdina kiekvienā, kas tiktai
man jį pavedē. Esu plačiai Philadelphijoj pažistamas netik tarp
lietuvių, bet ir tarp svetimtāuciu. Taigi kas tik nori turėti di-
dėlį ir tikrai naturališkos spalvose, puikiuose rēmuose savo pa-
veiklsā, jeigu pats ypatisškai negali pas mane atsilankyti, lai pri-
siuncia man savo paveisklā, kad ir prasciausi, o aš padarysiu greit-
ir už pigiai puikų sutarto didumo portretā.
Teipgi norintieji turēti puikias savo fotografijas, maloniai už-
kviečiami. Nutraukiū ir padarau kuopuikiausius paveikslus
nuo brangiausių net iki pigiausių, nes net už 1 centa. Mano
galerija yra didžiausia ir kiekvienas gali išsirinkt pagal savo mėgi-
mā. Vieta mano lengvai surandoma, nes ant didžiausios gatvės:
1410 Federal Street; (Arti kampo Broad) Philadelphia, Pa.
Reikalauju mokiniū. Norintieji greit išmukt photogrfistų profe-
sijos, lai atsišaukia minētu adresu.

Mikolas Trakimas.

Telephone, Keystone Race 949

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakortėjų agentas ir Publiškias No-
tarijus.

807 S. Front ir
352 N. 25 St.

PARDUODA
LAIVAKORTES ANT
VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULES-DALIS. MAINO PINIGUS
IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.
Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.
Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiuncia po gvarancija į visas ša-
lis svietis. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Pardnodame geležinkelių tikiety | visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Šitos pigios prekės tikai ant trumpo laiko!

No. J 26. Importuotas laikrodėlis su žėdininku. Gero darbo iš juodo metalo, visur tinkamas. Kada užpakalinis lukszas atidarytas jį galima pastatyti ant stalielio arba kitur.

Mūsų prekė tikai \$7.15

No. J 27. Iš ko geriausios medegos ir labai gero darbo. Užgvarantuota, kad gerai eina, nors jie taip pigiai parduoda. Lukszas nikelio-sidabriniai ir visados bus balti, neprastodami savo kolioro. Labai artistiskai išraižytas margynys ant lukszo.

Mūsų prekė tikai \$1.90

No. J 32. Nikelinis \$0.85
No. J 33. Paausnotas \$0.99
No. J 34. Iš juodo metalo \$1.05
No. J 35. 14 karatų aukso \$1.35

No. J 31. Moteriskas auksinis laikrodėlis (gold filled). Gvarantuotas ant 20 metų. Uždaryti lukszas.

Mūsų prekė tikai \$10.15

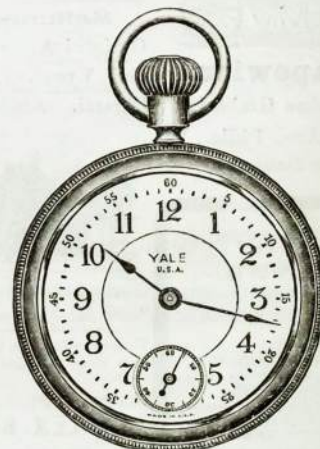

No. J 24. Moteriskas laikrodėlis. Išraižytas atviras lukszas. Auksinis (gold filled), gvarantuotas ant 20 metų.

Mūsų prekė tikai \$7.50

No. J 25. Tokis pat kaip J 24, tikai sidabrinis (sterling silver).

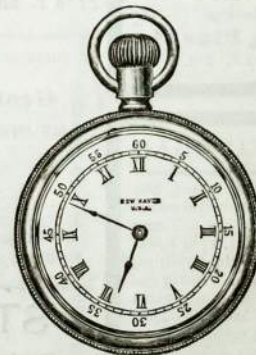
Mūsų prekė tikai \$5.75

No. J 36. Nikelinis \$0.98
No. J 37. Paausnotas \$1.20
No. J 38. Iš juodo metalo \$1.25
No. J 39. 14 karatų aukso \$1.60

No. J 44. Nikelinis \$1.65
No. J 45. Paausnotas \$1.95
No. J 46. Iš juodo metalo \$2.05
No. J 47. 14 karatų aukso \$2.30

No. J 40. Nikelinis \$1.65
No. J 41. Paausnotas \$1.95
No. J 42. Iš juodo metalo \$2.05
No. J 43. 14 karatų aukso \$2.30

Reikalaujantiems prisiusime didžiausią iliustruotą katalogą visokių pirminių dovanai.
Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A.